

TWENOT

TWEEDE
NEDERLANDSE
ORGANISATIE VAN
TANKHOBBYISTEN

DE TANK

163

Augustus 2003

In dit nummer o.a.:

NEKAF Gewonden-
transporter

KIFV

75 mm KwK 51 L24
op sokkellafette

VBCI-VCI

E-One

DE TANK is een tweemaandelijks uitgave van TWENOT, de "Tweede Nederlandse Organisatie van Tankhobbyisten".

Internet : <http://www.twenot.nl>
e-mail : twenot@twenot.nl

ISSN : 1382-8991

BESTUUR:

Voorzitter : **Marc van Etten**
Vice-voorzitter : **Eric Sikkema**
Secretaris +
Speciale activiteiten : **Marc Tempels**
Penningmeester : **Kees Blijleven**
Website : **Rob Plas**
Lid : **Jan Willem Stokkers**

REGIOCOÖRDINATOREN

Noordwest Nederland:
Jan van Veen, Haarlem,
Noordoost Nederland:
Wim Oldekamp, Sneek,
Midden Nederland:
Peter Vierhout, Eerbeek,
Zuidwest Nederland:
Bert Lindeboom,
Zuidoost Nederland:
Marc van Etten, Loon op Zand,

REDACTIE

Jan van Veen

SECRETARIAAT:

of
Postbus 357
8000 AJ ZWOLLE

LIDMAATSCHAP:

t/m 18 jr € 11,50
> 18 jr € 14,-
buitenland € 20,50
per kalenderjaar

Postbank 3026112
tnv. TWENOT, Heiloo

DE TANK is een tweemaandelijks uitgave van de vereniging TWENOT. Zij wordt aan alle leden gratis toegezonden. In de rubriek VRAAG & AANBOD kunnen leden niet-commerciële advertenties plaatsen.

Copy voor DE TANK moet uiterlijk de vijftiende van iedere oneven maand bij de redactie zijn. Bij aanlevering van copy op discette: Word 6.0

HET GEHEEL OF GEDEELTELIJK OVERNEMEN VAN ARTIKELEN EN/OF AFBEELDINGEN IS TOEGESTAAN NA (SCHRIFTELIJKE) TOESTEMMING VAN DE REDACTIE.

DE REDACTIE IS NIET AANSPRAKELIJK VOOR EVENUELE ONJUISTHEDEN OF OMISSIES IN DE TANK EN IS NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE INHOUD VAN DE HAAR GELEVERDE KOPIJ. ZIJ BEHOUDT ZICH HET RECHT VOOR INGEZONDEN STUKKEN ZONDER OPGAVE VAN REDENEN TE WEIGEREN, IN TE KORTEN OF INHOUDELIJK TE WIJZIGEN.

VERENIGINGSNIEUWS

Verslag 2° TWENOT bijeenkomst te Overloon op 14 juni 2003

Algemeen

Aantal bezoekers volgens presentielijst: 39 personen. Dit aantal is zeer zeker niet juist! ondanks herhaalde oproepen hebben weinig leden het nodig gevonden de presentielijst te tekenen. Volgens mijn schatting zijn er gedurende de gehele dag ruim 200 tot 250 personen c.q. leden geweest, dit ondanks het mooie weer of juist dankzij.

De vrijdag vooraf heb ik de extra gehuurde 30 tafels naar Overloon gebracht en de zaal ingericht. Het museum heeft zelf de beschikking over 18 tafels die ook werden gebruikt. De verlichting liet helaas te wensen over. We betreuren dat, maar hadden daar geen invloed op.

De zaal ging om ongeveer 09:15 uur open, waarna de handelaren konden beginnen met het inrichten van hun verkoopstands. Er waren 10 handelaren present, met een gevarieerd aanbod van 1:87 tot 1:25. Ook waren er verschillende particuliere verkopers. Bovendien was de KMK uit Geel op bezoek met een clubstand. De beschikbare tafelruimte was amper genoeg.

Voor de wedstrijd was ongeveer 16 meter tafel ingericht. Om 10:30 uur zijn we met de inschrijving van de modellen begonnen. Het juryren begon om ca. 11:00 uur, met drie juryteams tegelijk. Vanaf 13:00 uur hebben we met vier juryteams gewerkt en later zelfs met vijf. Hierdoor was het mogelijk om de beoordeling tijdig af te sluiten. Jan Willem en Eric hebben het geheel begeleid c.q. geleid. We hebben niet met het bekende rooster gewerkt, maar dit leverde in het geheel geen problemen op.

Om 14:35 uur begon de prijs uitreiking. Het toekennen van de "Best of Show" prijs vereiste wederom een ingreep van het bestuur. Volgens de reglementen heeft het model met het hoogste aantal behaalde punten recht op de prijs voor de "Best of Show". In dit geval waren dat twee modellen met ieder 24 punten. Het 120 mm figuur van Rob Plas en de 1:72 Super Sherman van Peter Prycibilka (IMM lid). Aangezien het bij Marc van E., Jan Willem en Marc T. bekend was wie wat heeft gebouwd, hebben we een onpartijdige beslissing laten nemen door Rudi Meir van de KMK uit Geel. Dit loste bovendien het probleem op dat we aan de IMM in het verleden hebben meegedeeld dat IMM leden wel aan de wed-

strijd kunnen deelnemen, maar niet in aanmerking komen voor de prijs "Best of Show".

De modelbouwwedstrijd (tussen haakjes het aantal in Amersfoort op 1 maart 2003)

Totaal aantal ingeschreven modellen:	72 stuks	(90)
Voertuigen (klasse V):	37	(57)
Diorama's & Vignetten (klasse D):	22	(23)
Figuren (klasse F):	13	(10)

Een redelijk aantal overige modellen (ca. 25 stuks) was wel aanwezig op de tafels, maar niet ingeschreven voor de wedstrijd.

Aantal toegekende prijzen: zie de tabel aan het eind van dit artikel.

Best of Show: **Rob Plas** met een 120 mm figuur van een Amerikaanse Paratrooper, 101 Airborne Division met een perfecte beschildering (24 punten)

De puntengrenzen hebben wij getrokken bij 15 t/m 17 punten voor brons, 18 t/m 20 punten voor zilver en 21 t/m 25 punten voor goud.

Je kunt zien dat ondanks dat er 18 modellen minder ingeschreven waren dan in Amersfoort, het aantal uitgereikte prijzen niet wezenlijk anders is. Het verschil is ten "koste" gegaan van het aantal modellen zonder prijs!

Diefstal

Helaas was er weer iemand van het dievengilde op bezoek. Aan het begin van de morgen is bij Jan Willem de Boer een tweetal dure conversie-setjes van de verkoop-stand ontvreemd.

Bestuur

Aangezien er geen zaken waren die de aandacht behoeven zijn er verder geen mededeling gedaan namens het bestuur.

Gezien de ervaringen op deze dag is voor wat betreft het aantal plaatsbare tafels en de ruimte-indeling in Overloon nagenoeg het maximale bereikt van wat mogelijk is. Voor een bijeenkomst met deze omvang is Amersfoort zonder meer ongeschikt!

In zijn geheel mogen wij spreken van wederom een geslaagde en drukke dag voor de TWENOT.

Klasse	Goud	Zilver	Brons	Geen prijs
Voertuigen	3(8)	11(15)	15(16)	8(18)
Diorama's	4(5)	6(4)	8(5)	4(8)
Figuren	2(1)	6(2)	1(4)	3(3)
Totaal	9(14)	23(21)	24(25)	16(30)

Foto's voorpagina:

Foto boven: de nieuwe E-One crashtender van de KLu in actie (foto: De Vliegende Hollander).

Grote foto: een M47 Patton tank op een proefbaan.

VERONTSCHULDIGINGEN

Helaas stond in de vorige TANK bij het artikel over de restauratie van de **Renault tank** van het Oorlogs- en Verzetsmuseum in Overloon niet vermeld dat de foto's bij dit artikel afkomstig waren van de heren **M. Talens** en **A. Kelder**.

Dit had natuurlijk wel vermeld moeten worden en we bieden beide heren hierbij onze verontschuldigen aan voor dit vezuim.

AGENDA

6 september	: Regiobijeenkomst Regio Noordoost, Ureterp
14 september	: Modelbouwshow "Scale World", Geel, België
20 + 21 september	: EURO Militaire, Folkestone, GB

11 oktober	: Regiobijeenkomst Regio Noordoost, Zuidlaren (onder voorbehoud)
11 + 12 oktober	: DUZI, Wesel, Duitsland
12 t/m 19 oktober	: Nationale Modelbouw Manifestatie, Luchtvaartmuseum, Soesterberg
25 oktober	: TWENOT ledenbijeenkomst, Sneek, Wijkcentrum De Spil
1 november	: IPMS Nationals, Nieuwegein
22 november	: Regiobijeenkomst Regio Noordoost, Ureterp
10 januari 2004	: Regiobijeenkomst Regio Noordoost, Ureterp
21 februari 2004	: Open modelbouwdag Sneek (onder voorbehoud)
17 april 2004	: Regiobijeenkomst Regio Noordoost, Ureterp
29 mei 2004	: Regiobijeenkomst Regio Noordoost, Ureterp

Nationale Modelbouw Manifestatie 2003

Nadat we vorig jaar verstek hebben moeten laten gaan wil de TWENOT dit jaar weer deelnemen aan de **Nationale Modelbouw Manifestatie**, welke gehouden wordt van **zondag 12 t/m zondag 19 oktober** in het **Militaire Luchtvaart Museum** te Soesterberg.

Dit door de IPMS voor 21e keer georganiseerde evenement trekt jaarlijks vele duizenden geïnteresseerde bezoekers. Naast een flink aantal modellen en diorama's willen we ook middels modelbouwdemonstraties de bezoekers onze TWENOT en de militaire modelbouw presenteren. We zoeken dus leden die èèn of meerdere dagen acte de présence willen geven en hun kunnen demonstreren en/of leden die een aantal modellen ter beschikkingen willen stellen. De modellen worden tentoon gesteld achter een plexiglas wand en er is permanent toezicht.

Deelname is gratis, er worden echter ook geen vergoedingen verstrekt. Willen diegenen die in deelname geïnteresseerd zijn in een zo vroeg mogelijk stadium contact opnemen met Marc Tempels op tel.nr.

 of per e-mail:

Modelbouwshow "Scale World 2003" door de KMK te Geel (B)

Op **zondag 14 september** wordt in het Belgische Geel de jaarlijkse modelbouwshow "**Scale World**" gehouden welke georganiseerd wordt door de **Kempische Modelbouw Klub (KMK)** uit Geel.

Zoals reeds een aantal jaren zal de TWENOT ook aanwezig zijn met een kleine Club Stand. De KMK is al een aantal maal tijdens een TWENOT bijeenkomst aanwezig geweest met een selectie van hun modellen. Wie hun modellen heeft gezien weet dat het niveau van bouwen op een hoog peil ligt. De KMK leden Rudi Meir en Marijn van Gils zijn inmiddels bekenden in de internationale modelbouw wereld. Een bezoek aan deze Show is dan ook zeer aan te raden, ook omdat er verschillende bekende handelaren aanwezig zullen zijn.

De Show wordt gehouden van 10:00 tot 18:00 uur in de zaal **St. Armand** te **Geel**. De route naar de zaal wordt door middel van bordjes aangegeven.

REGIONIEUWS

Regio Midden

Regio Midden op bezoek bij Regio Midden Europa

Op 30 april j.l. begon weer de jaarlijkse tocht van Regio Midden (NL) naar Regio Midden Europa, oftewel Tsjechië. Ook dit jaar waren wij weer uitgenodigd om een club-showtafel in te richten op de **Beskyd Model Kit Show** te Koprivnice. Door de bezoeken van de afgelopen jaren zijn er goede contacten ontstaan met enkele Tsjechische producenten, zodat de reis dit jaar wederom gecombineerd werd met een

blik op nieuwe en nog te komen bouwdozen, etchings, ombouwsets en dergelijke.

Na een nacht gemoedelijk doorrijden werd op 1 mei Brno bereikt. Na terrasje, zon, dozen, eten en drinken was het tijd om enige slaap in te halen. Vrijdagochtend 2 mei langs onze kennissen, waar wij o.a. een blik mochten werpen op de zojuist geproduceerde 1:72 **M10 GMC** van **Extra Tech** (net 3 dagen uit de mallen!) en nog vele andere lekkernijen. Daarna door naar Koprivnice om onze showtafel op de Kit Show in te richten en aansluitend het nachtleven te verkennen. Dankzij de afwezigheid van de portier werd een

deel van de zeer korte nacht in de hal doorgebracht, maar daarom niet getreurd.

De Kit Show op zaterdag liet niets te wensen over. Veel en zeker ook mooie modellen, heel veel publiek en heel veel handel uit Tsjechië en Polen. Qua grootte vergelijkbaar met ons 25-jarig jubileum maar qua publiek veel meer een uitstapje waar men met het hele gezin naar toe gaat (meer dan 1400 betalende bezoekers, voor sfeerbeelden zie ook www.kitshow.cz). Zaterdag bleef het de gehele dag druk en gezellig, zelfs tijdens de prijsuitreiking die door de TWENOT nog aangevuld werd met een drietal Awards.

Na afloop van de show mochten wij 's-avonds Nederland vertegenwoordigen op de medewerkers bowling. Welk resultaat wij behaald hebben is helaas onbekend omdat het nachtleven verder verkend moest worden. Na enige nachtrust ging de reis via het museum te Rockyani door naar Pilsen, waar een deel van de Tsjechische bevrijdingsfeesten meegevierd mocht worden. Na al dat moois werd 's-maandags het laatste stuk naar huis afgelegd en kon teruggekeken worden op een vermoeiende maar ook zeer geslaagde vakantie.

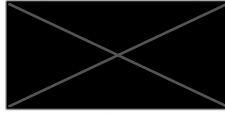
Mocht een uwer op de smaak gekomen zijn en iets vergelijkbaars willen ondernemen, dan is er in ieder geval op 20 september E-day te Pilsen (zie www.e-day.cz). Tsjechië kennende zijn er vast meer mogelijkheden, zoek bijvoorbeeld het internet af op 'kit-show' AND 'cz'. Alvast prettige reis gewenst en heel veel plezier!

Attentie: Agendawijziging voor Regio Midden

In de vorige Tank was zaterdag 20 september aangegeven als datum voor de eerstvolgende regiomiddag van Regio Midden. Helaas is uw regiocoördinator dan verhinderd wegens verplichtingen in den vreemde. *Deze regio-middag zal dus **niet** plaatsvinden*; gezien de vele andere modelbouw data in het najaar is besloten geen nieuwe datum te kiezen. Derhalve zal de volgende regio middag volgend jaar in april zijn, zodra er meer bekend is volgt bericht via DE TANK. Voor de geïnteresseerden is er wel de mogelijkheid om op **zaterdagmiddag 20 september** vanaf 13.30 uur deel te nemen aan de regiomiddag van IPMS regio Oost. Adres is De Polakkers te Deventer, route beschrijving zie DE TANK 160.

Neem gerust de kans waar, de deur staat open en het biljart is groot genoeg voor zowel vliegtuigen als tanks en wat er verder zoal nog gebouwd kan worden (overigens; vliegtuigplakkers bijten net zomin als tankbouwers).

Peter Vierhout,

Regio Zuidwest Nederland

Regio Zuidwest Nederland heeft een nieuwe Coördinator!

Hallo allemaal, mijn naam is **Bert Lindeboom** en sinds enige tijd de nieuwe coördinator van regio Zuidwest. Ik neem deze taak over van Rob Plas, die te druk heeft met het beheer van de website om het regiocoördinatorschap te blijven doen.

Een kleine introductie: ik ben 39 jaar, getrouwd, vader van een klein Twenottertje plus nog een onderweg en ik woon in Maassluis. Zo rond mijn tiende gegrepen door de modelbouwbug en tot nog toe heeft niets daar tegen geholpen.

Elke vorm van militair materieel en krijgsgeschiedenis heeft mijn belangstelling, maar rode draad in de hobby is de Shermantank, gevolgd door de rest van geallieerd WO2 materieel, het Britse aandeel in het bijzonder.

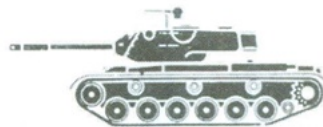
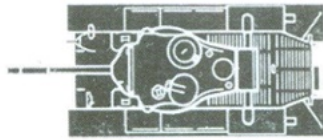
Ik wil graag van deze gelegenheid gebruik maken om mensen op te roepen eens een regioavond of middag te organiseren. De ervaring leert dat dat zowel bij de organiserende als bezoekende leden louter positieve reacties teweegbrengt. Dus heb je zin om je huis en/of hobbykamer eens open te stellen voor een groepje mede tankhobbyïsten, schroom dan niet en neem even contact met mij op.

Hopelijk tot snel,

Bert Lindeboom

HERKENNING

In oorlogen gaat nog wel eens iets mis met het herkennen en daardoor goed uit elkaar houden van “eigen” en vijandelijke voertuigen. Ook tijdens de laatste Golfoorlog sneuvelden weer een aantal coalitiemilitairen doordat zichzelf of hun voer-/vliegtuigen door collega’s als “vijandelijk” werden aangezien.

Vroeger hadden we in Nederland het blad **Herkennen**, om onze soldaten bekend te maken met de uiterlijke verschillen tussen de eigen voertuigen en die van de mogelijke vijand. De lezers konden in vrijwel iedere aflevering van het blad hun kennis op het dit gebied van vlieg-, vaar- of voertuigen testen door middel van een puzzel. Hieronder staat zo’n puzzel, waarbij het er in dit geval om gaat de **M47 Patton** er tussenuit te pikken. De oplossing staat op pagina 24

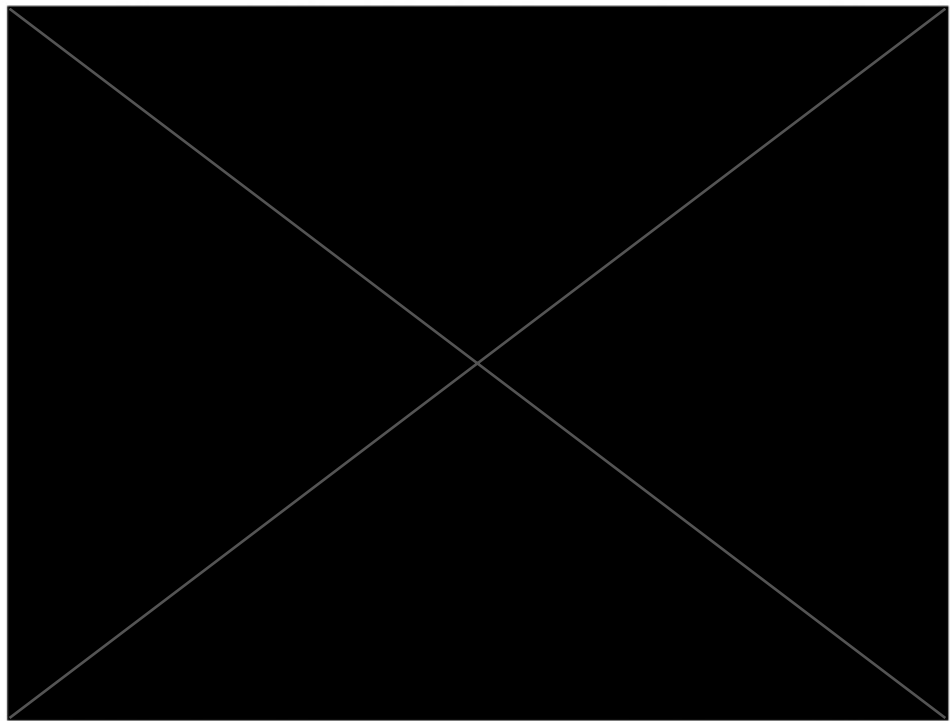

NIEUWE LEDEN

Naam Adres Woonplaats Telefoon E-mail

H. van BAAL
E. BOONSTRA
E. BOSCH
P. BOTERMAN
G.H. ten BRINK
N. BRONS
P. van BUUREN
B.N. van DRIEL
R. GILLIS
R. GOORTS
T. van der GRAAF

T. HAGERAATS
J. HAZEVELD
H. KLEIN TIESSINK
M. MOERLAND
P.G.C. van OLPHEN
J. POULISSEN
R. van 't RIET
K. REICHWEIN
E.J. SCHILSTRA
H.J. SCHULZ
S.M.A. VERBIEST
R. VOOGT

Welkom bij TWENOT!

Het in de vorige TANK genoemde email-adres van C. van der Mey was niet juist. Het goede adres is:

NB: Ledenlijsten zijn op aanvraag verkrijgbaar. Stuur een mailtje naar Kees Blijleven,   email: en hij komt naar je toe.

Leuker kunnen we het niet maken..... \$ £ €. (2)

Onder dit hoofd schreef Gert Mons in de vorige TANK een stukje over het invoeren van bouwdozen van buiten de Europese Unie. Als de aankoop prijs + de verzendkosten boven de € 45 komen, moet je een behoorlijk aantal euro's extra betalen vanwege de BTW en de invoerrechten die door de Nederlandse Douane in rekening worden gebracht. Om deze accijnzen te ontlopen zou je leverancier kunnen vragen of die op het pakket een lagere waarde wil aangeven dan wel vermelden dat het uitsluitend boeken bevat (die namelijk van invoerrechten en BTW zijn vrijgesteld).

Gert gaf al aan dat maar weinig leveranciers hiertoe bereid zijn, omdat ze daarmee een hoge boete riskeren. Er zitten echter nog meer aspecten aan deze handelwijze, die we onder aandacht willen brengen. Een van onze leden attendeerde het bestuur erop dat wat Gert voorstelt feitelijk het misleiden van de Douane betekent. Dit mag wettelijk niet en kan dus strafrechtelijke gevolgen hebben in Nederland en het desbetreffende buitenland. Daarnaast zijn er ook administratieve sancties denkbaar. Voorbeeld: de Amerikaanse justitie heeft een goed geheugen en dus zou een reisje naar de VS wel eens vervelende kanten kunnen krijgen.

Conclusie: als je persé een dure bouwdoos in het buitenland wilt bestellen, accepteer dan toch ook maar dat hij (helaas) nog iets duurder uitvalt.

Uw bestuur.

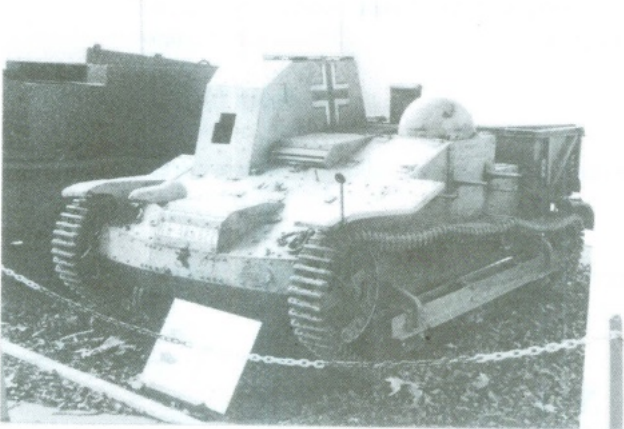
Het Legermuseum in Brussel

Beste Twenotters,

Begin april ben ik met mijn vrouw en een bevriend stel een weekendje in Brussel geweest. In het drukke programma voor dat weekend had ik ook wat tijd gepland voor een kort bezoek aan het **Koninklijk Museum van het Leger en de Krijgsgeschiedenis**.

“Kort” bleek “veel te kort” te zijn. Een prachtig museum met de gehele Belgische krijgsgeschiedenis, van de middeleeuwen tot heden. In de hal gewijd aan WO I vind je allerlei uniformen en geschut van alle strijdende partijen en zelfs een paar tanks. Op de binnenplaats vind je een verzameling tanks en pantservoertuigen met o.a. Grant, Sherman, Mathilda, T34, Panzer IV, Goliath, Hetzer en Sd.Kfz 7 met 37 mm Flak uit WO II. Tussen de pantserwagens staan de zeldzame AEC Mk.II en Humber LRC Mk.III.

Binnen staat een voertuig dat door het Franse leger is gebruikt en later door de Duitsers is overgenomen en aangepast. Bijgaand een foto van dit voertuig.

Het betreft een Franse Renault bevoorradingstractor, welke door de Duitsers is voorzien van een bewapeningsmogelijkheid met een MG.34. Het originele voertuig, de zgn. “Chenillette d’Infanterie Modèle 1931-37 R”, is ook in het museum aanwezig, inclusief de speciaal ontworpen “Remorque de Ravitaillement” oftewel aanhangwagen voor bevoorrading. De bolvormige pantsering voor de bestuurder kon omhoog worden geklapt.

Koude oorlog freaks vinden hier de M47 Patton, Conqueror, Jozef Stalin III en T72- tanks. Helaas was het binnengedeelte over WO II gesloten. Jammer want dit beslaat maar liefst 3 verdiepingen!

De luchtvaarthal bevat het Brussels Air Museum met daarin o.a. de rijkste verzameling vliegtuigen uit WO I. Genoeg reden voor de modelbouwer om een keer een bezoekje af te leggen, lijkt me. Tot mijn spijt was de tijd die ik had niet voldoende om de winkel, bibliotheek archieven, prentenkabinet of cartotheek te bezoeken. Ik wil er dus zeker nog eens heen.

Het museum is geopend op dinsdag t/m zondag van 9 tot 12 en van 13 tot 16.45 uur. Tussen de middag blijven de Luchtvaarthal en de cafetaria open. Op 1 januari, 1 mei, 1 november, 25 december en verkiezingsdagen is het gesloten. De toegang is gratis. Er kunnen ook rondleidingen worden verzorgd. Het museum is te vinden in het Jubelpark dat in 1910 werd ingericht ter gelegenheid van de wereldtentoonstelling. Ook is hier Autoworld te vinden, een museum met heel veel historische automobielen. Uw eigen automobiel kunt u trouwens goed kwijt op het voorplein.

Aldert Louwe

VRAAG & AANBOD (de enige manier om *alle* TWENOT leden te bereiken!)

Peter van Meurs, [redacted] (na 18.00 uur), email: [redacted] vraagt de technische handboeken van de DAF's YA616/626, YA328 en YP408

Teus v.d. Brink, [redacted] zoekt van Dragon, schaal 1:35, ongebouwd dan wel gedeeltelijk gebouwd:

- . Sherman M4A4 with 60 lb rockets (nr. 6041);
- . Sherman M4A1 75 mm early version (nr. 6048);
- . Sherman Firefly IC Hybrid (nr. 9039);

en van Italeri:

- . Sherman M4A3 with T34 Calliope rocketlauncher

Bij postorders betalen wij de porto En dat scheelt heel wat euro's

Je weet
niet wat
je ziet in
**Model
Plaza**

Als u bij ons per telefoon,
fax, brief, e-mail,
of via de website bestelt,
nemen wij niet alleen de
verpakkingskosten voor
onze rekening, maar ook

de postzegels. U betaalt dus alleen de prijs
van het product en wij zorgen dat het bij u
in de bus komt. Zonder extra kosten, maar
uitsluitend in Nederland.

Kijk op www.modelplaza.nl
voor een ruime selectie uit
ons assortiment of bel met
Erik Meijer op 0299 75 02 01
om te horen wat er nog meer
op voorraad is.

**1.000 m² modelauto's en vliegtuigen en bouwdozen vlakbij Amsterdam
aan de A7 (Afslag Purmerend Noord, richting Industrieterrein De Koog)**

MODELPLAZA®

Nijverheidsweg 5-7

1442 LD Purmerend/Industrieterrein

De Koog

Telefoon 0299 75 02 01

Telefax 0299 75 02 02

e-mail support@modelplaza.nl

website www.modelplaza.nl

OPENINGSTIJDEN

Dinsdag t/m zaterdag 10.00 tot 19.00 uur

Onbekend legervoertuig van het Zweedse leger, gevonden op een van de kades van Stockholm

Kees van der Meij

Tijdens een van mijn zwerftochten door de hoofdstad van Zweden, Stockholm, raakte ik verzeild in de oude havenbuurt van Stockholm, waar vele historische schepen zijn terug te vinden. Het leuke daar is dat alles vrij toegankelijk is en dat de Zweden niet lastig doen als je iets beter wilt bekijken of er een paar foto's van wilt maken. Vaak stelt men dergelijke belangstelling zelfs op prijs.

Hoewel ik op zoek was naar informatie en foto's van schepen, kwam ik op een van de kades daar een voormalig legervoertuig tegen, waarvan ik niet weet wat het is. Daarom zou ik graag aan de leden van de TWENOT willen vragen of er onder u mensen zijn die mij het een en ander over dit voertuig kunnen vertellen. Het enige dat ik er van weet is het volgende:

Het is, zo te zien aan het merkschildje aan de voorkant, een Volvo. Gezien naar de stijl van het voertuig zal het ontwerp van net na WO II zijn. Het lijkt op een primitief en kleiner model model voor manschappenvervoer. Gezien de maximale last van 510 kg, welke vermeld stond op de deur van de bestuurder, moet het ook een licht voertuig zijn. Een blik onder het voertuig leerde mij dat alle wielen, voor en achter, worden aangedreven door de motor, die voorin is gelegen. Of dit een benzine- of een dieselmotor is, kon ik niet achterhalen. Ik kon alleen zien, dat het een viercilinder lijnmotor betrof.

Dit exemplaar diende als ondersteuningsvoertuig bij een bouwproject van een houten topzeilschoener, die op een van de kades van Stockholm op stapel stond. Omdat ik het wel een opmerkelijke vorm vondt hebben, heb ik er een paar foto's aan gewaagd. De staat was nog opmerkelijk goed, gezien de ouderdom van het voertuig.

Omdat ik het persoonlijk een mooi voertuig vind, zou ik het graag op schaal willen nabouwen. Mijn vragen aan onze TWENOTters zijn dan ook de volgende:

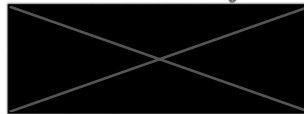
- Wie kent dit voertuig qua type en wie weet meer over waar het in gebruik is geweest.
- Zijn er adressen en websites op Internet waar meer informatie over dit voertuig is terug te vinden.
- Wie kan mij helpen aan maatschetsen en/of afmetingen van voor-, zij- en langsaanzichten.
- Zijn er modelbouw fabrikanten, die een dergelijk voertuig als bouwdoos in hun assortiment hebben of hebben gehad.

Het is mijn bedoeling er een model schaal 1 op 10 van te gaan maken. Het zal dus een redelijk aparte schaal gaan worden. Maar dat komt omdat ik zelf de voorkeur heb om op deze schaal te bouwen, enerzijds omdat ik reeds enkele modellen in die schaal heb, anderzijds omdat deze schaal het makkelijk maakt om de maatvoering om te rekenen naar een schaal 1:10. Verder kan ik op deze schaal goed in detail werken.

Ik hoop dat er leden zijn die mij kunnen helpen bij het speurwerk. Hoewel ik niet verwacht gelijk alles over dit voertuig te weten te komen, hoop ik toch een stuk verder te komen en in elk geval de benodigde tekeningen op stapel te kunnen gaan zetten.

Kees van der Meij

Scratch writing

Diorama-bouw of ramptoerisme?

Zoals een aantal van u zit ik al een aantal jaren knarsetandend te wachten op de YPR-765 in 1:35 van een bekend (Koreaans) merk. Een aantal malen werd modelbouwend Nederland wakker geschud met de aankondiging: "Nou komt 'ie écht!", maar net als bij de 2° Kamer verkiezingen werden we weer collectief bedonderd. Hetzelfde verhaal met de YP-408 in dezelfde schaal, die uit Duitsland zou moeten komen. Hoe-

wel met dit laatste model de gegevens van wat recenter datum zijn, heb ik er, behalve wat mooie plaatjes, nog niets van gezien.

Minstens één Nederlander verdenk ik ervan dat hij middels steekpenningen of andere ongrijpbare praktijken de productie vertraagt: Arne Poirot. Gewaardeerd lid van onze vereniging, en eigenaar van een prachtige 1:35 YP-408 mortiertrekker en een even mooie YPR-765 PRAT/V. De reden van deze praktijken? Behoud van exclusiviteit natuurlijk! Mochten

deze beschuldigingen vals zijn: Sorry, Arne, ingegeven door diepgewortelde jaloezie

Maar, zult u denken, wat wil Scratchwriter dan met die YP en die YPR? Een vraag die ik me de afgelopen jaren meerdere malen heb gesteld. "Leuk in de vitrine" is geen optie. Nee, ik wil er iets mee uitbeelden. Maar ja...wat? De eindeloze uren "in opstelling staan", zoals ik vele malen heb mogen beoefenen? Dat zou een redelijk slaapverwekkend diorama worden. Nee, het moest actie uitstralen, en de geest van de KL-met-dienstplichtigen, goed weergeven.

Voor de YP had ik al een ideetje. Kent u de motortest van de YP? Nee? Lees en huiver. Men neme een YP-408, een geroutineerd chauffeur en een willoos, ondeskundig slachtoffer. Liefst een verse rekrut die gestrikt werd om mee te helpen bij het voertuigonderhoud. Nóg beter was een boordschutter, vers van de .50-cursus in het PIROC, in de waan dat hij de YP op en top kende. Tijdens het opmaken van de 1-IWK (de roze lijst) start de chauffeur de motor, zet hem weer af, start nog eens, zet hem wéér af en kijkt steeds bedenkelijker. De doorgewinterde TS-er pakt de 1-TH (Technische Handleiding voor de gebruiker) en begint zorgelijk kijkend te bladeren. Onze rekrut wordt steeds nieuwsgieriger. Hij kijkt over de schouder mee: "Wat is er? Iets ernstigs? Moet 'de bak' naar de garage?" (Hij ziet zichzelf de komende oefening als loopfanterist rondhobbelen op de hei, in plaats van vorstelijk achter de .50 staan.) De chauffeur staat op. "Kan jij de motor even starten? Dát heb je op het PIROC toch wel geleerd hoop ik?" Onze boordschutter kijkt beledigd, "Natuurlijk!", en wurmt zich het nauwe chauffeursluik van de YP in. De chauffeur staat bij het rechttervoorwiel. "Als ik m'n hand opsteek, moet je starten!" Hij duikt met zijn hoofd onder het pantser, boven het rechttervoorwiel. Meteen daarna gaat de hand omhoog. De motor wordt gestart. Even later wuift de hand: motor uit! En dit ritueel herhaalt zich een paar malen. Met een blik 'op onweer' komt de chauffeur onder het pantser vandaan en klimt naar de chauffeursplaats. "Kan jij eens luisteren? Ik hoor tijdens het starten een rare tik bij de bovenste nokkenas. Die tik was er vorige week nog niet, en ik kan niet traceren waar hij vandaan komt..." Onze rekrut groeit minstens 5 centimeter, nu hij eindelijk voor vol wordt aangezien. "Wat moet ik precies doen?" De chauffeur gaat zitten en draait vaderlijk een zwaar sjekkie. "Luister, je moet je hoofd onder het pantser steken, vlak boven het rechttervoorwiel. Hou je voeten buiten de wielen, want een ongeluk zit tenslotte in een klein hoekje. Als je goed staat steek je je hand op. Dan start ik de motor, en jij moet goed luisteren. Ik zal proberen zo min mogelijk gas te geven, dan hoor je het beste. Gesnopen?" Onze

rekrut knikt ijverig, klimt van de YP af, en steekt voorzichtig zijn hoofd tussen pantser en wiel. En juist op dát moment laat de chauffeur zijn elleboog hard op de claxon rusten. En de dubbele luchthoorn van de YP die zo'n machtig geluid maakt, bevindt zich op ongeveer twee centimeter van het linkeroor van het willoze slachtoffer. Die schikt zich natuurlijk helemaal te pletter, wil omhoog komen en vergeet daarvoor dat er een centimeter pantserstaal boven zijn hoofd zit...

U snapt het dus al: dát tafereel, de blik van de boordschutter als hij nét onder die pantserplaat vandaan komt, dát wil ik uitbeelden....

Actie genoeg! Dus: kom op met die YP!!!!

Scratchwriter.

(advertentie)

www.airbrush-almere.nl

De enige airbrush-shop in Nederland!

AIRBRUSH SERVICES ALMERE

*Het Eldorado
voor de modelbouwer*

Voor materiaal, cursussen en deskundig advies.

Wij kunnen alles leveren wat met airbrush te maken heeft. Altijd meer dan 600 airbrushpistolen in huis!

Importeur van o.a. Harder & Steenbeek airbrushmateriaal zoals de **EVOLUTION, FOCUS, COLANI** en de bijbehorende verven.

U kunt o.a. per e-mail bestellen. Wij sturen alles per post of besteldienst. Langskomen kan natuurlijk ook.

www.airbrush-almere.nl

Operetteweg 26 (ingang Musicalstraat)
1323 VA Almere
036-5331531

Nieuwe brandweervoertuigen voor Luchtmacht, Marine en Schiphol

Op 21 mei 2001 tekenden vertegenwoordigers van de Koninklijke Luchtmacht, de Koninklijke Marine en de Luchthaven Schiphol een contract met het Amerikaanse bedrijf **Emergency-One** voor de levering van 34 nieuwe brandweervoertuigen. 23 voertuigen waren bestemd voor de Klu, twee voor de Marine en negen voor onze nationale luchthaven. De bestelling was noodzakelijk omdat de sinds het begin van de jaren tachtig in gebruik zijnde Saval-Kronenburg MAC-06-S crashtenders het einde van hun technische en functionele leven in zicht kregen.

De levering van onderdelen was de laatste jaren al problematisch en de pretaties van de MAC-06-S voldeden niet meer aan de nieuwe NAVO-regelgeving betreffende de bestrijding van vliegtuigbranden. Een voorbeeld daarvan is dat de acceleratie van nul tot tachtig kilometer in ongeveer 30 seconden moet kunnen plaatsvinden, ongeacht het gewicht van het voertuig. Ook de bluscapaciteit, zowel voor wat betreft de hoeveelheid blusmiddelen aan boord als het blusvermogen per minuut, behoefde verbetering.

Defensie en Schiphol besloten eind jaren negentig de krachten te bundelen. Dit leidde eerst tot een gezamenlijk programma van eisen en vervolgens tot contacten en onderhandelingen met de producenten van brandweervoertuigen. Na de Europese aanbidding is

het contract gegund aan het bedrijf E(mergency)-One, Amerika's toonaangevende producent van brandweermaterieel en sinds 1974 actief in deze markt. Vier van de bestelde crashtenders maakten onlangs de bootreis vanuit Amerika, de overige voertuigen worden geassembleerd bij de firma Kenbri Fire Fighting Equipment in Stellendam, onderdeel van het E-One concern.

De opbouw van de crashtender bestaat uit drie hoofdcomponenten: de cabine, de opbouw met water- en schuimtank en de motorkap. Deze onderdelen zijn door het bedrijf Plastisol in Wanrooi gemaakt van GRP (glassfiber reinforced polyester) en worden als een geheel afgeleverd bij Kenbri. De assen komen uit Frankrijk, het chassis en de Detroit dieselmotor komen uit de V.S. Het samenbouwen wordt bij Kenbri gedaan met behulp van een tiental ingevlogen Amerikaanse medewerkers van E-One.

De vierassige crashtender heeft 8x8 aandrijving en wordt aangedreven door een Detroit V12 23,9 liter turbodieselmotor met een vermogen van 1005 pk (750 kW), die is gekoppeld aan een Allison M6610A 6-speed automatische transmissie. Deze krachtbron geeft het bijna 38 ton zware voertuig een topsnelheid van 125 km/uur. De acceleratie van 0 naar 80 km/uur gaat in 25 seconden. De uitvoering voor Schiphol

heeft daarnaast ook een "central tire inflation system", waarmee de bandenspanning in slecht terrein kan worden aangepast.

De brandweertechnische opbouw bestaat uit een tank voor 12.150 liter water en een tank met 750 liter schuimvormend middel. De dakmonitor heeft een werplengte van ruim 85 meter en een capaciteit van 5000 liter per minuut. De bumpermonitor spuit 2000 liter per minuut over een afstand van 60 meter. Op het dak staat ook een poederkanon, waarmee maximaal 7,5 kilo poeder per seconde dertig meter ver wordt gespoten.

Op 17 april j.l. vond op de vliegbasis Woensdrecht de overdracht plaats van de eerste voertuigen. De krijgsmacht neemt er in totaal 26 af (de Marine heeft er drie gekocht in plaats van twee). De 23 voertuigen voor de Luchtmacht zijn als volgt verdeeld: Woensdrecht 6 (3 operationeel en 3 voor de brandweeropleiding die op deze vliegbasis is gevestigd); Leeuwarden, Twente en Volkel krijgen er ieder ook 3; Soesterberg en Eindhoven krijgen er ieder 4, waarbij nummer 4 van Soesterberg bestemd is voor het vliegveld Deelen. De huidige MAC-11 crashtenders van

Eindhoven verhuizen naar Gilze-Rijen. Deze zijn pas in 1995 aangeschaft en voldoen nog steeds aan de gestelde eisen.

De 3 voertuigen voor de Marine komen op de Marinenvlieggampen Valkenburg en De Kooy. Op De Kooy blijft een volledig gereviseerde "MAC" dienst doen als reservevoertuig.

Overige gegevens:

- Maximum gewicht: 42.000 kg
- Lengte/breedte/hogte: 12/3,6/3,7 meter
- Draaicirkel: 32 meter
- Maximale kantelhoek: 30 graden
- Zitplaatsen: 4
- Portieren: pneumatisch bediend busdeursysteem
- Achteruitrijcamera incl. zijcamera's voor de dode hoek

Bronnen:

- Blusreuzen voor Nederland; Trucks, juni 2003
- Brandbestrijding gaat nieuw tijdperk in; Alle Hens, mei 2003
- 5000 liter per minuut; De Vliegende Hollander; juni 2003

SCALE – LINE

HOBBY & MODELBOUW

KWELKADE 53J 4001 RL TIEL TEL. / FAX 0344 – 631162

Dragon

Binnenkort leverbaar de **Morser Karl**

Wij hebben op dit moment al 1 doos in ons bezit en het is werkelijk een te gekke kit geworden.

Reserveer tijdig als u ook in het bezit wilt komen van deze fraaie bouwdoos verkoop ongeveer. €90,00

Uiteraard kunt u bij ons ook al de volgende grote klapper van Dragon reserveren de **LEOPOLD railwaygun**
Voor beide modellen: nu reserveren is geld besparen, voor info bel even met ons.

Royal model

Nieuw in de winkel

Van dit Italiaanse merk hebben wij een uitgebreid pakket modellen op voorraad, waaronder alle figuren en zullen in de loop van het jaar de volledige collectie op voorraad nemen

CMK

3031	bijzonder mooie draaibank	€ 10,90
3032	ook fraai een set met slijpsteenmachines	€ 6,95
3033	kolomboormachine	€ 6,95

Eduard

Van deze firma zijn weer de nodige etchset en aluminium loopjes binnen gekomen
Zeker de aluminium loopjes zijn de moeite waard deze zijn uit 1 stuk inclusief mondingsrem
Voor o.a. Panther G, Firefly, Tiger I, Tiger II, per stuk €13,00

Scale-line

Maak nu zelf uw eigen dennenbomen en bepaal zelf hoe hoog ze moeten zijn,
een doos om diverse bomen mee te kunnen maken voor €10,00

Boeken &

magazines

De Tiger in actie 1934 –1945	in Nederlandse tekst	€10,50
De Panther in actie 1934-1935	in Nederlandse tekst	€10,50

Ook kunt u zich via ons abonneren op o.a. Military in scale, Military modelling, Tamiya magazine, Steelmasters
Ook zijn de meeste nieuwe catalogi 2003 van o.a. Dragon, Italeri, Revell, binnen.

schaal 1/6

In deze schaal hebben wij o.a. de poppen van Dragon, BBI, en Ultimate soldier in onze winkel.

Voor later dit jaar hebben wij in bestelling,

Tiger II, Sherman tank, Dodge command car, PAK 40 anti tank gun,
en dit allemaal in de big 1/6 scale.

Openingstijden winkel

Maandag 13.00 – 17.00 uur

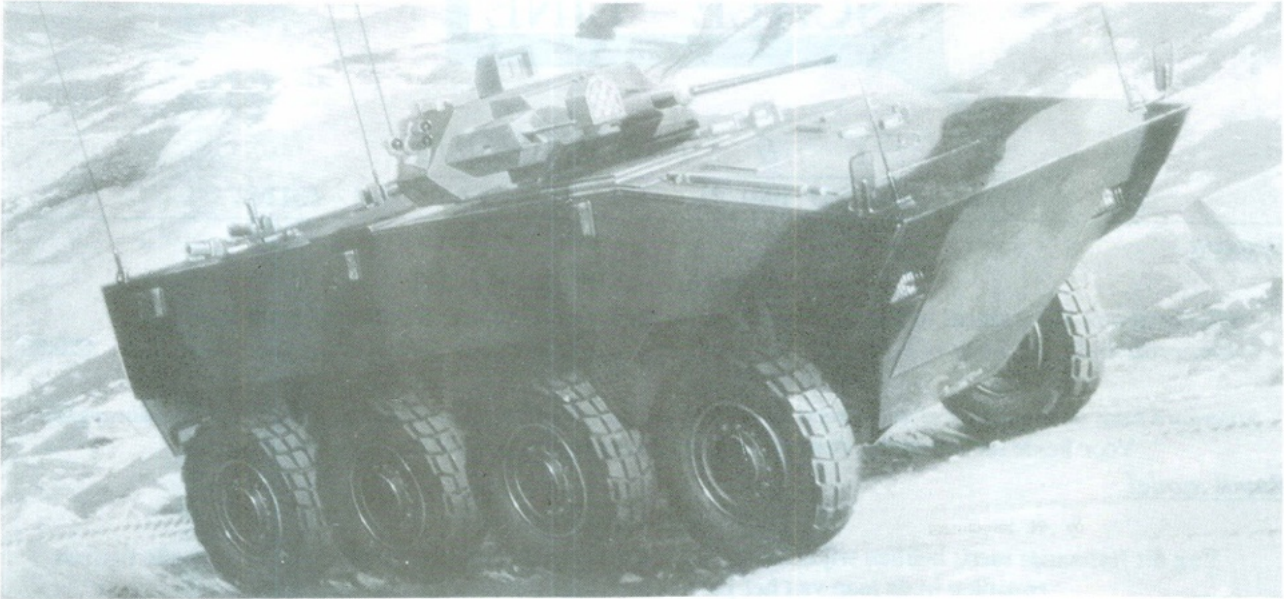
Dinsdag gesloten

Woensdag - Donderdag - Vrijdag 10.00 - 17.00 uur

Zaterdag 9.00 - 16.00 uur Donderdag koopavond 18.00 - 20.00 uur

Nu met vraag en aanbod site op

WWW.SCALE-LINE.COM

Gezamenlijke of multinationale programma's voor gepantserde voertuigen verlopen zelden zonder problemen. Een recent voorbeeld daarvan is het Brits/Amerikaanse **TRACER** (*Tactical Reconnaissance Armoured Combat Equipment Requirement*)/**Future Scout Cavalry System** (FSCS) programma, waarin Groot Brittannië al 100 miljoen pond had geïnvesteerd toen het Amerikaanse Ministerie van Defensie meedeelde dat het niet verder ging met dit programma.

Meer succesvol leek het trinationale **BOXER GTK/PWV/MRAV** programma, waarvan het eerste Duitse prototype op 12 december 2002 werd gepresenteerd. Ook dit programma ondervindt de nodige problemen. Het loopt op dit moment al ongeveer acht maanden achter op het oorspronkelijke schema en door een wisseling in de deelnemende landen en veranderende operationele eisen is het geprognostiseerde aantal voertuigen aanzienlijk verminderd. Er wordt zelfs nog rekening gehouden met een algehele afgelasting van het programma, hoewel dit door officiële functionarissen van de deelnemende landen nadrukkelijk wordt ontkend.

In april 1998 werd bekend gemaakt dat **ARTEC** (*Armoured TECnology*) was uitgekozen om een nieuw 8x8 pantserwielpersoneelsvoertuig te ontwerpen en te bouwen dat moest voldoen aan de eisen van Frankrijk (*Véhicule Blindé de Combat d'Infanterie - VBCI*), Duitsland (*Gepanzertes Transport Kraftfahrzeug - GTK*) en Engeland (*Multi-Role Armoured Vehicle - MRAV*).

Het bleek echter al spoedig dat de eisen van de deelnemende landen op essentiële punten te zeer uiteenliepen om tot één ontwerp te komen dat voor alle drie de landen acceptabel was. Frankrijk wenste een vervanger voor het AMX-10P infanteriegevechtsvoertuig, die in

staat moest zijn om samen met de Leclerc gevechtstank op te trekken en aan het gevecht deel te nemen. Duitsland zocht een vervanger voor de operationeel en technisch verouderde M113 voertuigen die het voor vele, met name ondersteunende taken in gebruik heeft. Engeland zocht eveneens een vervanger voor de verouderde voertuigen van de FV432 familie, die voor vele doeleinden worden gebruikt, maar beslist niet als infanteriegevechtsvoertuig.

De verschillen waren zo groot dat Frankrijk in 2000 besloot zich uit het programma terug te trekken en op eigen gelegenheid door te gaan. Gelukkig besloot Nederland (*Pantser Wiel Voertuig - PWV*) in februari 2001 bij het programma aan te sluiten. ARTEC bestaat nu uit de Duitse bedrijven Krauss-Maffei Wegmann en Rheinmetall Landsysteme, het Nederlandse bedrijf Stork NV en het Britse Alvis Vickers Ltd. Medio juli maakte het Britse Ministerie van Defensie overigens bekend dat Engeland zich uit het programma terugtrekt. Over de gevolgen hiervan voor het wel of niet doorgaan van het programma is op dit moment nog niets te zeggen.

Het Franse **Satory Military Vehicles** (een consortium dat gevormd is door Giat Industries en Renault Véhicules Industriels) kreeg op 6 november 2000 opdracht van de Franse DGA (Direction Générale de l'Armée) voor de ontwikkeling, de bouw en het onderhoud voor twee jaar van de eerste 65 VBCI voertuigen. Het Franse leger voorziet een totale behoefte van 700 voertuigen, waarvan 550 in de VCI (*Véhicule de Combat d'Infanterie*) uitvoering en 150 als VPC (*Véhicule Poste de Commandement*).

De planning voorziet in de levering van drie prototypes in het begin van 2004 en aflevering van de nu bestelde 65 productievoertuigen in 2006. Vervolgens moeten de resterende 635 voertuigen tussen 2007 en 2011 worden afgeleverd. De VCI voertuigen verschijnen in twee uitvoeringen: een standaard groepsvoertuig en een voertuig voor een Eryx antitankgroep. Het verschil zit met name in de beschikbare bergruimte. De VCP voertuigen zullen worden uitgerust met het SIR (Système d'Information Régimentaire) systeem, een "real time battle management systeem", een "combat identification system" voor het digitaal identificeren van vriend/vijand en extra communicatieapparatuur.

Het concept

Met zijn massa van 25 ton gevechtsgewicht is de VBCI ontwikkeld rond een 8x8 onderstel met de aandrijving rechts voorin geplaatst. Van voor naar achter bestaat het voertuig uit: een gepantserde schuine voorkant die de aandrijving en de links voorin geplaatste bestuurder beschermt; achter de bestuurder de plaats van de voertuigcommandant, een eenpersoons 25 mm Dragar toren bij de VCI uitvoering of een op afstand bediende koepel met een 12,7 mm machinegeweer bij de VPC uitvoering; het troepencompartiment met ruimte voor acht volledig uitgeruste infanteristen dan wel vier SIR operators.

De transmissielijn bevindt zich onder de romp. De differentiële zijn in gepantserde kasten geplaatst (een oplossing welke sterk is geïnspireerd door de VAB), waaraan ook de dubbele triangels van de vering zijn bevestigd. Hierdoor zijn alle onderdelen uitstekend bereikbaar voor het uitvoeren van onderhoud of het vervangen van componenten.

Het voertuig staat op acht grote wielen, voorzien van Michelin luchtbanden. Ze zijn op de klassieke manier aan de veertriangels gemonteerd. De eerste twee wielstel-

len zijn bestuurbaar en dankzij een extra unilateraal remsysteem kan de VBCI heel scherpe bochten maken, wat in stedelijke gebieden erg nuttig is. De luchtdruk in de banden kan centraal worden geregeld en dus optimaal worden afgestemd op de condities van het operatieterrein. De banden gaan na perforatie zeker nog vijftig kilometer mee.

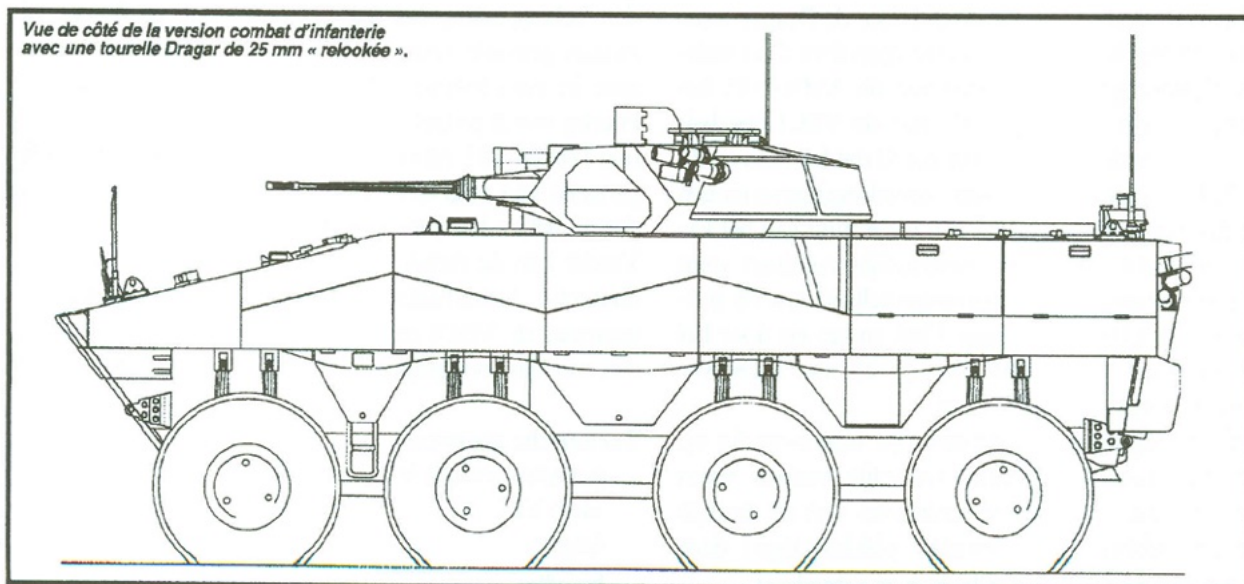
De aandrijving wordt geleverd door een Renault-Volvo 550 pk zescilinder turbodieselmotor, gekoppeld aan een automatische versnellingsbak. Ze vormen samen een eenheid, die ook in het terrein binnen een uur kan worden vervangen. De brandstofvoorraad van ca. 500 liter geeft een actieradius van ongeveer 750 kilometer op de weg.

Dankzij een uitgekiend koelsysteem kan de VBCI ook in tropische en woestijngebieden opereren.

Titaan pantsering voor een 3D bescherming

De VBCI heeft een romp van gelaste platen van een aluminium legering. Deze oplossing is na een reeks vergelijkende beproevingen verkozen boven een stalen romp. Bij een zelfde gewicht is de aluminium structuur dikker dan die van staal en heeft dus een grotere stijfheid. Een aluminium romp heeft daardoor minder verstevigingen nodig en de massa van het materiaal komt geheel ten goede aan de bescherming. Bovendien maakt de grotere stijfheid in combinatie met de grotere dikte het beter mogelijk om op de plaatsen waar dat gewenst is, extra reactief pantser te monteren.

De aluminium romp biedt van zichzelf echter te weinig bescherming tegen de bedreigingen van het moderne slagveld en daarom is een extra "mantel" noodzakelijk. Deze wordt gemaakt van titanium en staal met een zeer hoge dichtheid (THD - Très Haute Dureté). Ballistische proeven hebben uitgewezen dat het titanium en het THD-staal uitstekend geschikt zijn om projectielen van gemiddeld kaliber tegen te houden.

Het trio aluminium, titanium en THD-staal maakt van de VBCI derhalve het best beschermde voertuig ter wereld in deze categorie. Bij verhoogde dreiging kunnen zonodig extra pantserelementen worden toegevoegd.

De bescherming wordt gecompleteerd door het aanbrengen van extra pantsermodulen onder de bodem van het voertuig, die bestand zijn tegen de explosie van antitankmijnen.

Het dak van de VBCI wordt beschermd door pantserplaten die bestand zijn tegen granaatscherven en sluipschuttervuur van boven af. Optioneel is een pantserpakket dat bescherming biedt tegen lichte antitankwapens en "top-attack bomlets" (kleine pantserdoorborende granaaten die door middel van een raket of artilleriegranaat boven het doel worden uitgestoten, zichzelf in de lucht scherp stellen en vanaf de bovenkant een object vernietigen).

Ten slotte is de binnenkant van de romp bekleed met "spall liners", een vliesbekleding die scherfwerking tegengaat wanneer er aan de buitenkant een projectiel afketst.

Het comfort van de inzittenden

Het feit dat de VBCI onder alle klimatologische omstandigheden moet kunnen opereren stelt bijzondere eisen aan het comfort voor de inzittenden. Hij heeft in dit verband een klimaatbeheersingssysteem en NBC-bescherming. De stoelen zijn zodanig ontworpen dat het schokken van het voertuig zo goed mogelijk wordt opgevangen en zo weinig mogelijk vermoeidheid bij de inzittenden veroorzaakt. Voorts zijn alle voorzieningen voor de inzittenden (zoals voedsel en water) overzichtelijk in kasten opgeborgen. Ook is er naar gestreefd het geluidsniveau in het voertuig zo laag mogelijk te houden.

Een indrukwekkende vuurkracht

De VBCI beschikt over een indrukwekkende vuurkracht, wat het best wordt gedemonstreerd door de Dragar toren met het 25 mm M811 kanon, ontworpen door Giat Industries. Ogenscheinlijk is de stap van de AMX-10P, bewapend met het kanon 20.693 naar de VBCI bescheiden, maar dan ziet men over het hoofd dat het nieuwe 25 mm M811 kanon 70% meer doordringingsvermogen heeft dan zijn voorganger, bij een vergroting van het kaliber met slechts 25%. Dit opmerkelijke resultaat komt door een toename van de aanvangssnelheid van de projectielen van 1100 m/sec naar 1300 m/sec en door het soort projectiel: pijlmunitie voor de 25 mm tegenover gewone patronen voor de 20 mm.

Slechts weinig pantservoertuigen zijn tegenwoordig op de normale gevechtsafstanden werkelijk bestand tegen 25 mm munitie en zelfs gevechtstanks van de huidige generaties hebben enkele zwakke plekken tegen deze dreiging, met name aan de zijkanten en achterkant.

Voor de bediening van het automatische kanon is een nieuwe versie van de Dragar toren ontworpen. De eerste uitvoeringen waren bestemd voor de export, te weten de AMX-10P's voor Singapore en de AIFV voertuigen van het Turkse leger. Hiervoor zijn meer dan 500 torens gebouwd.

De aanpassingen die door het Franse leger werden gevraagd betroffen de ballistische bescherming, de installatie van een nieuwe richtkijker met een geïntegreerde warmtebeeldkijker en een laser afstandsmeter, de installatie van apparatuur voor de identificatie vriend/vijand en Lire infrarood apparatuur voor de misleiding van antitankraketten die op het voertuig worden afgevuurd.

Maar het meest unieke aspect van de Dragar toren is dat hij niet alleen door de schutter kan worden bediend die er ook zijn zitplaats in heeft, maar ook door de voertuigcommandant die niet in de toren maar in de romp zit. Er is dus in feite sprake van een tweepersoonstoren voor maar één bemanningslid. Dit kwam doordat het Franse leger de belangrijkste fout van de AMX-10P wilde corrigeren. Deze heeft een tweepersoons toren, met behalve voor de schutter ook een plaats voor de voertuigcommandant. Ook kan deze plaats worden gebruikt door de commandant van de infanteriegroep die met het voertuig wordt vervoerd. Deze moet dan echter eerst moeizaam uit de toren klimmen voordat hij met zijn groep via de achterklep het voertuig kan verlaten en dit was natuurlijk geen gelukkige situatie. Derhalve werd voor het nieuwe voertuig gekozen voor een eenpersoons toren en de zitplaats van de voertuigcommandant in de romp, waar hij de beschikking heeft over alle apparatuur die nodig is voor een adequate uitvoering van zijn taken.

Varianten en export

Satory MV is al druk bezig met de promotie van de VBCI voor de export. Verschillende landen, zoals België, Denemarken, Griekenland, Portugal en Turkije zouden belangstelling hebben getoond. Ook heeft men al studies gemaakt voor een hele familie voertuigen, waarmee in verschillende behoeften kan worden voorzien. Hierbij wordt gedacht aan een versie met een zwaar kanon (90 en 105 mm), waarbij uiteraard gebruik wordt gemaakt van de ervaringen welke Giat enkele jaren geleden al met de 105 mm Vextra heeft opgedaan.

Verder kan de familie worden uitgebreid met mortier-, antitank-, luchtafweer-, EO- en bergingsvoertuigen, waarmee de VBCI een volwaardige opvolger kan worden van zijn voorgangers, de AMX-13 en de VAB.

Technische gegevens:

gevechtsgewicht VCI:	26 ton
idem VPC:	24,5 ton
lengte:	7,60 m
breedte:	2,98 m

hoogte bovenkant romp: 2,20 m
maximum snelheid: 100 km/u
motorvermogen: 550 pk
actieradius: 750 km
overschrijdingsvermogen: 2 m
bodenvrijheid: 0,5 m
waadvermogen: 0,7 m

draaicirkel: 22 m

Bronnen:

- "BOXER", Military Vehicles International, maart 2003
- Verschillende publicaties over de VBCI in Raids
- Nieuw pantserinfanteriegevechtsvoertuig voor het Franse leger, De Onderofficier

Een nieuw boek!

Titel: TANKS & PANTSERWAGENS, de technische ontwikkeling

Auteur: Luitenant-kolonel b.d. A.H.J. Claessen

De auteur stelt in het Woord Vooraf dat zijn doel was het schrijven van een boek dat de technische aspecten van tanks en pantserwagens voor niet-ingewijden duidelijk maakt en tevens de technische ontwikkeling laat zien. Ook worden enkele tactische aspecten over het gebruik van deze voertuigen naar voren gebracht, om zo de wisselwerking tussen techniek en tactische behoeften duidelijk te maken.

In deze opzet is de auteur geslaagd. Alle technische aspecten van tanks, zoals mobiliteit (aandrijving, besturing, rupsbanden, wielen en vering), bewapening en het schieten met de bewapening worden behandeld en op een voor technische leken heldere en duidelijke wijze beschreven. Ook zaken als brandpreventie, NBC bescherming, waarnemen, richten en verbindingsmiddelen komen aan bod, hoewel deze betrekkelijk summier worden behandeld.

Het is evenwel jammer dat de hoofdstukken die gaan over de ontwikkeling van de tank en de pantserwagen en de geschiedenis van deze voertuigen bij de Cavalerie van KL en KNIL van mindere kwaliteit zijn dan de hierboven genoemde "technische" hoofdstukken. Ze zijn onsamenhangend geschreven, onvolledig (ook op hoofdlijnen) en bevatten veel fouten. Van verschillende foto's, die vrijwel allemaal bekend zijn, zijn de bijschriften onjuist, historische feiten kloppen niet en eigenschappen van tanks zijn verkeerd weergegeven.

Met betere bestudering van de ruimschoots beschikbare bronnen of het raadplegen van terzake kundigen hadden deze fouten kunnen worden voorkomen en

hadden deze hoofdstukken dezelfde kwaliteit kunnen hebben als de "technische". Nu steken ze daar schrill tegen af.

Een samenvattend oordeel over het boek is dus moeilijk te geven. Gaat het de lezer vooral om de techniek van tanks en pantserwagens, dan kan het boek een goede aanvulling van zijn bibliotheek betekenen. Gaat het hem om het geheel, dan valt het oordeel, mede gezien de prijs van het boek (€ 30,95) mogelijk anders uit.

Over de auteur: luitenant-kolonel b.d. A.H.J. Claessen kwam in 1951 als dienstplichtige in militaire dienst. Na de keuze voor een beroeps carrière vervulde hij verschillende functies bij de Cavalerie en de Luchtdoelartillerie. In 1968 werd hij geplaatst bij de afdeling Plannen van de toenmalige Inspectie de Cavalerie. Na opheffing van de Inspectie ging hij met deze afdeling over naar het Opleidingscentrum Cavalerie (OCC). Hij vervulde tot zijn dienstverlating in 1987 een centrale rol bij alle technische ontwikkelingen bij de Cavalerie en was nauw betrokken bij het opstellen van de militair-tactische en technische eisen voor nieuw in te voeren materieel, alsmede het beproeven van nieuw materieel.

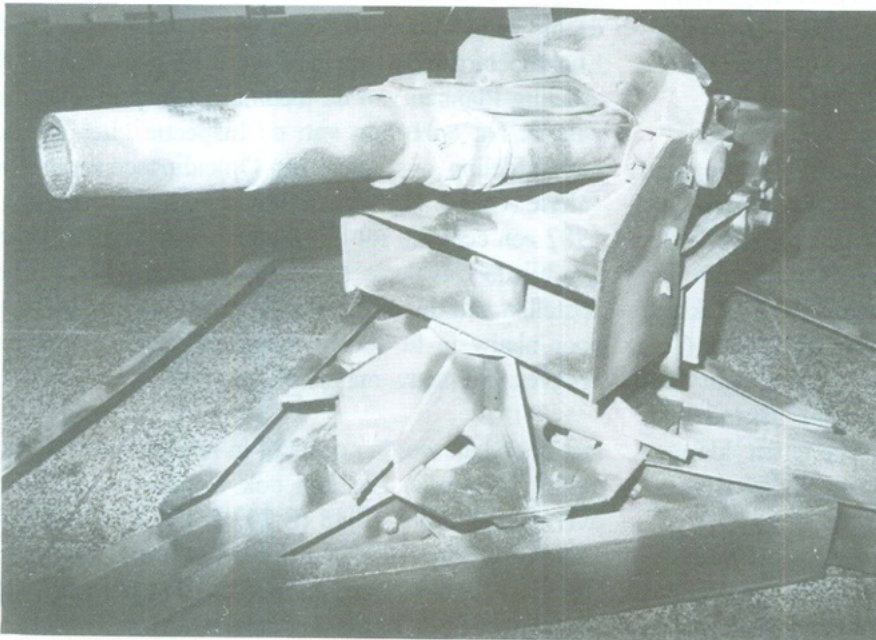
Het boek kan worden gekocht in het Museum Nederlandse Cavalerie. Het kan ook worden besteld door overmaking van € 37,45 (€ 30,95 + € 6,50 verzendkosten) op giro 185429 t.n.v. Museum Nederlandse Cavalerie, Amersfoort. Graag op de overschrijving vermelden: Boek Tanks & Pantserwagens.

Het korte **75 mm Kampfwagenkanone** is lange tijd een belangrijk wapen geweest voor de Duitse gevechtsvoertuigen. In de eerste jaren van de oorlog werden er nog tanks en Sturmgeschützen mee uitgerust, maar later werd het alleen nog gebruikt voor halftrupsen en pantserwagens. Het kanon was maar 24 kalibers lang, waardoor het afgeschoten projectiel een lage aanvangssnelheid had. Voor de bestrijding van tanks is juist een hoge aanvangssnelheid nodig, zodat het kanon in de latere oorlogsjaren zijn waarde als anti-tankwapen verloor.

Maar later, toen de Russen aan de grenzen van het Duitse rijk stonden, werd alles gedaan om ze af te stoppen. Nu hadden de Russen veel tanks en was er in Duitsland een groot tekort aan geschut. In de Duitse magazijnen lag nog wel een aantal van deze korte 75 mm KwK's met munitie. Voor deze kanonnen werd een vast onderstel in elkaar geflanst en met deze combinatie werden *Festungs-pak-einheiten* uitgerust.

In Frankfurt a/d Oder werd zo'n onderstel opgegraven, maar het bijbehorende kanon was door een vernietigingslading geheel verwoest. Een op het eiland Usedom opgegraven KwK is daarom door het Militär Historisches Museum in Dresden gebruikt om het onderstel op te tuigen. Deze unieke gerestaureerde combinatie is tegenwoordig in het MHM te bezichtigen.

Ik liep al enige tijd rond met het plan dit stuk te gaan bouwen en toen Hasegawa de SdKfz 251/9 Stummel met het benodigde kanon uitbracht was er geen ontbreken meer aan.

Het Hasegawa model heeft een gepantserde kast om de loop. Nu wilde ik het model maken zoals het in Dresden staat, dus heel pietluttig verving ik onderdeel 14 door drie staafjes. Van onderdeel 11 verwijderde ik de gearceerde delen (zie tekening) en aan de onderzijde daarvan werden twee balkjes van 1 mm dik geplakt, met daarop een plaat van een kwart millimeter dik. Verder gebruikte ik de onderdelen 1, 3, 6 en 9; alle andere onderdelen liet ik weg.

De sokkel bestaat uit twee zeshoeken die ik gemaakt heb uit 0,5 mm dik plaat. De onderste plaat heeft drie gaten. Op die onderste plaat staan zes aan elkaar gelaste plaatjes van 4 mm hoog, die ik op het oog heb afgeschuind.

Het onderstel is gemaakt volgens de tekening. De benen van het onderstel zijn van 2,5 mm breed U-profiel, de andere U-profielen zijn 3 mm breed. Deze profielen zitten vastgeklonken aan een afgepunten driehoekige onderplaat. De profielen van 4 mm breed zijn aan de binnenzijde van het profiel aan die onderplaat geklonken. De benen zijn echter door middel van een apart L-stuk aan de onderplaat verbonden. Op de benen zijn ter versteviging aan de bovenzijde een L-stukje en een platte plaat vastgeklonken. De sokkel is vastgeklonken op de T van de benen, waardoor er een vulplaatje nodig is om het hoogteverschil tussen de benen en de andere U-profielen te overbruggen. Op het echte onderstel is dat vulplaatje op de benen gelast.

Ik ben spaarzaam geweest met het aanbrengen van klinknagels op het model. Ik heb ze alleen aangebracht waar ze direct in het zicht zitten. Het kanon van het Hasegawa model is namelijk niet zo heel erg gedetailleerd. Dit zou pas echt in het oog gaan springen als ik super gedetailleerd aan de slag zou gaan met het onderstel.

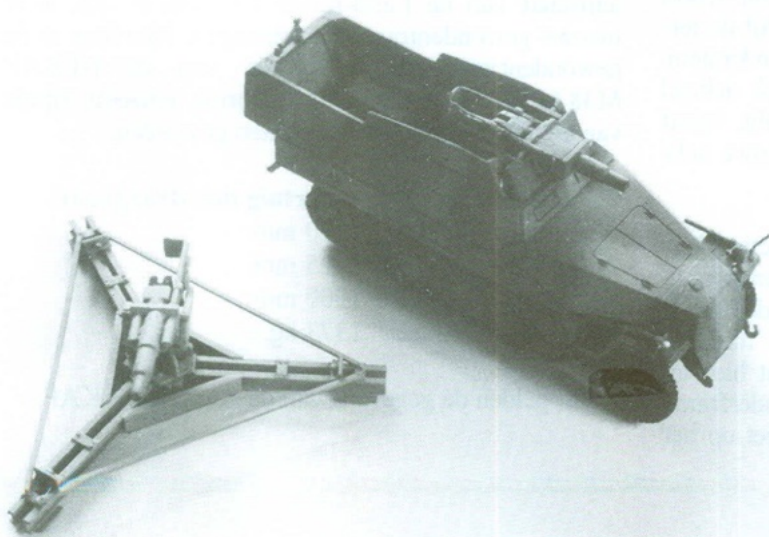
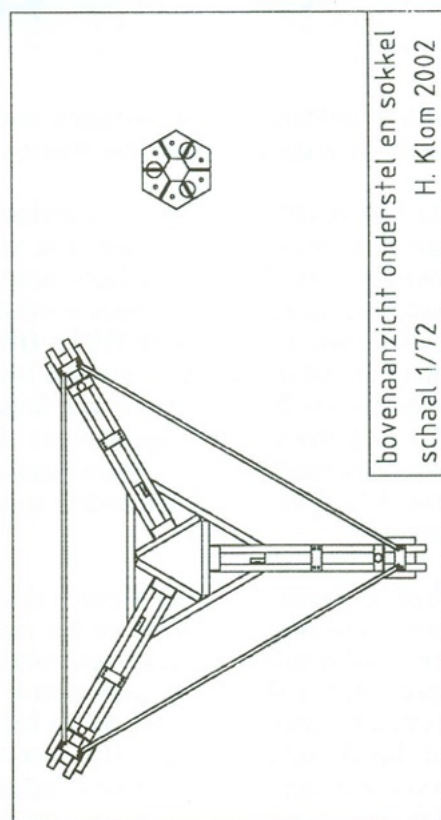
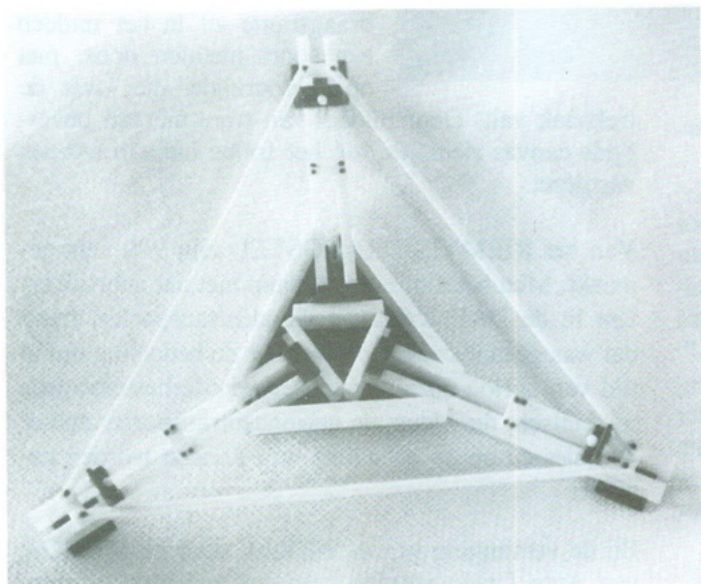
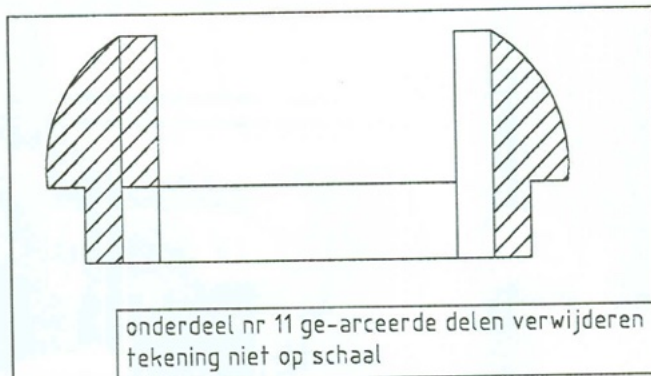
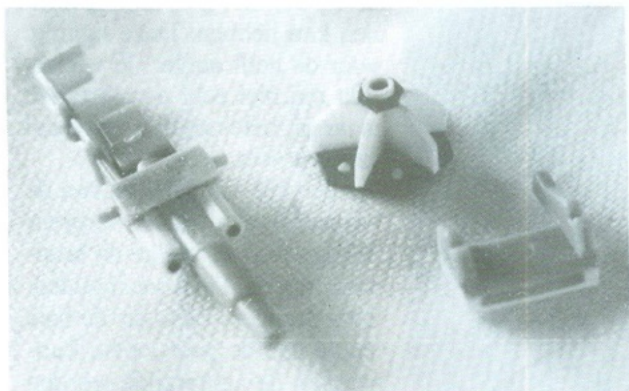
Op de originele sokkel zitten een paar kleine metalen strips gelast. Volgens sommigen zijn dat de bevestigingspunten voor een schild. Eerlijk gezegd betwijfel ik dat, want als het schild daaraan vast zit kan het niet meedraaien met het kanon. Hoe zo'n schild eruit zou hebben gezien is mij niet bekend en bij de opgraving is het niet

gevonden. Omdat het niet op het museumstuk zit, laat ik het weg en wie wel een schild wil mag zijn fantasie de vrije loop laten.

Wat wel vreemd is aan het museumstuk is dat er geen handwielen en zelfs geen inrichtingen aan zitten voor het traverseren en eleveren van het kanon. Er zitten ook geen vizieren op, dus hoe het kanon gericht werd

is mij niet helemaal duidelijk. Voor het 1/72 model is dit niet zo'n punt, want op het Hasagawa model zitten die details ook niet.

Het voordelige van deze ombouw is dat er een complete SdKfz 251/D overblijft die dankbaar gebruikt gaat worden voor de zoveelste variant.

NEKAF, M38A1, gewondentransporter van de Hist. Verzameling Geneeskundige Dienst (foto Wim den Dunnen).

De "NEKAF" werd in het Nederlandse leger voor van alles en nog wat gebruikt, ook voor gewondentransport van de gevechtsplaats naar een verpandpost. Om als zodanig te kunnen worden ingezet, werd hij voorzien van het "RIEMVIS DRAAGSTEL". Dit draagstel bestaat uit een aantal losse onderdelen, te weten een draagbalk vóór; een draagframe achter (dat plat kon worden opgevouwen); links en rechts een draagbaarframe; een extra kaptoeg; een extra stuk dekzeil als dak en een andere steun voor het reservewiel.

Voor de montage van het Riemvis draagstel moet de jerrycan worden verwijderd en het reservewiel worden afgebouwd. De nieuwe reservewielsteun wordt linksachter op de zijwand gemonteerd, terwijl de jerrycan een plaats zal vinden op de linker ondersteun van het draagframe achter. Het nieuwe stuk dekzeil wordt over het bestaande dekzeil aangebracht, vanaf vlak voor de eerste kaptoeg tot over de nieuwe achterste kaptoeg.

Het gehele draagstel is een gelaste constructie, daar waar mogelijk geheel dicht geconstrueerd, en plaatsbaar op elke NEKAF. Het onderframe van de draagbaarsteun is over de lengte (niet in het midden) scharnierbaar (kan iemand mij vertellen wat hiervan de reden is??). Ook zitten op het rechter onderframe vier steunen (voor infuusstandaard??) die niet op het linker onderframe voorkomen.

De brancards kunnen van achter af over de beide goten op elk frame naar binnen worden geschoven. Het hoofd gaat eerst, zodat de hospik tijdens de rit contact met zijn gewonden kan hebben. Deze ligging, voor de helft achter de wielen, lijkt mij niet echt comfortabel, maar ja, beter zo dan helemaal geen vervoer.

Op de vrije binnenzijde van de brancardgoten zitten vergrendelingsstangen, welke de brancard tijdens de rit vasthouden. Deze stangen, die over de hele lengte van de goot lopen, kunnen aan de achterzijde worden vergrendeld. Op de onderbuis van het opvouwbare achterdraagframe zit in het midden een soort metalen doos, met open voorzijde, die over de

trekhaak valt. Door middel van twee hieraan bevestigde canvas riempjes kon het frame hieraan worden vastgezet.

Van het RIEMVIS-DRAAGSTEL zijn 900 sets gemaakt. Men heeft proeven gedaan met het gebruik ervan in de DAF YA126 gewondentransporter, maar dat was geen succes. Ook was het de bedoeling om in tijd van oorlog deze sets in gevorderde bestelwagens te plaatsen, die aldus als gewondentransporter achter de linies en op de gebaande weg konden worden gebruikt

Bij de vervanging van de NEKAF door de MUNGA van Auto Union werden geen gewondentransporters op basis van dit voertuig aangeschaft. Hierdoor bleven de NEKAF's vele jaren in dienst en pas bij de aanschaf van de Land-Rover kwamen er ook weer nieuwe gewondentransportvoertuigen. Hierdoor is de gewondentransporter op basis van de NEKAF M38A1 beslist de langst in gebruik geweest zijnde van de Nederlandse strijdkrachten geworden.

Technische Gegevens (voertuig met draagbaar)

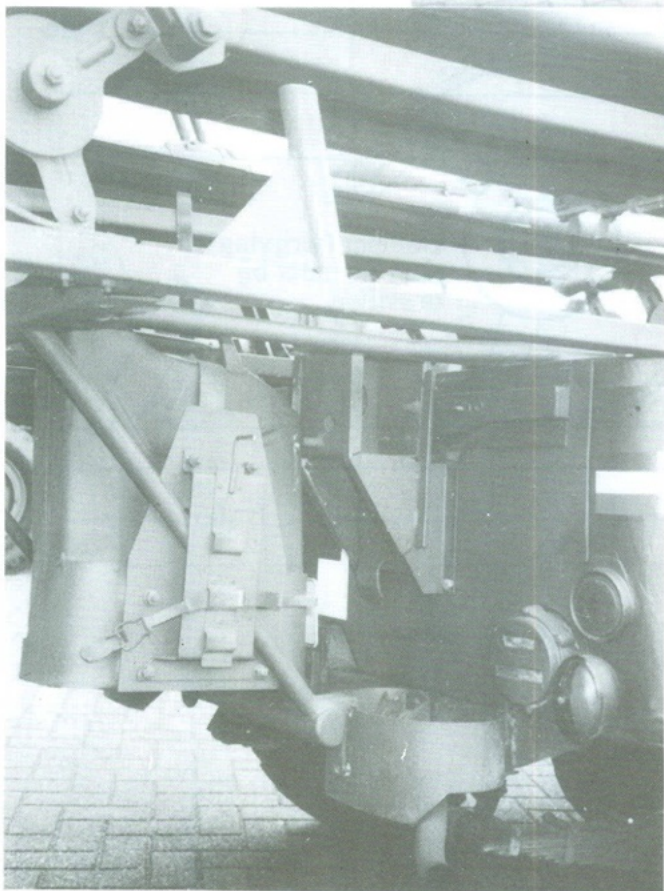
lengte:	4610 mm
breedte:	1725 mm
hoogte:	1900 mm
gewicht compleet:	1373 kg

Veder gelden de gegevens van de normale NEKAF.

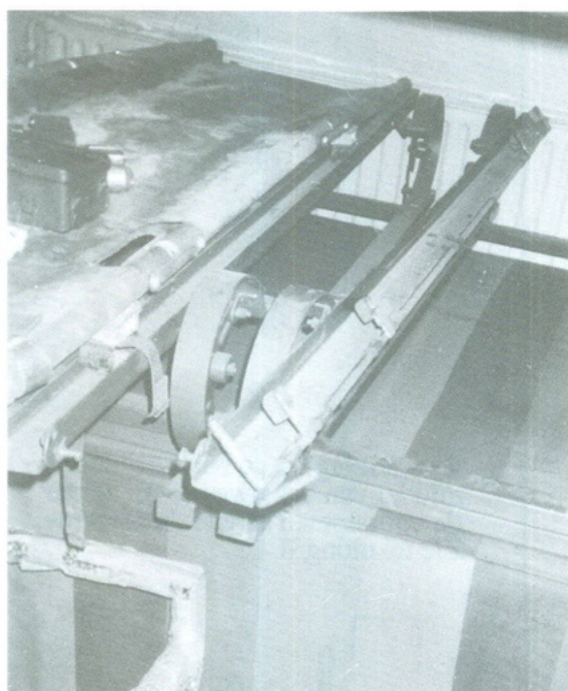
1

2

3

4

Foto 1: het riemvis draagstel geïnstalleerd op een NEKAF jeep

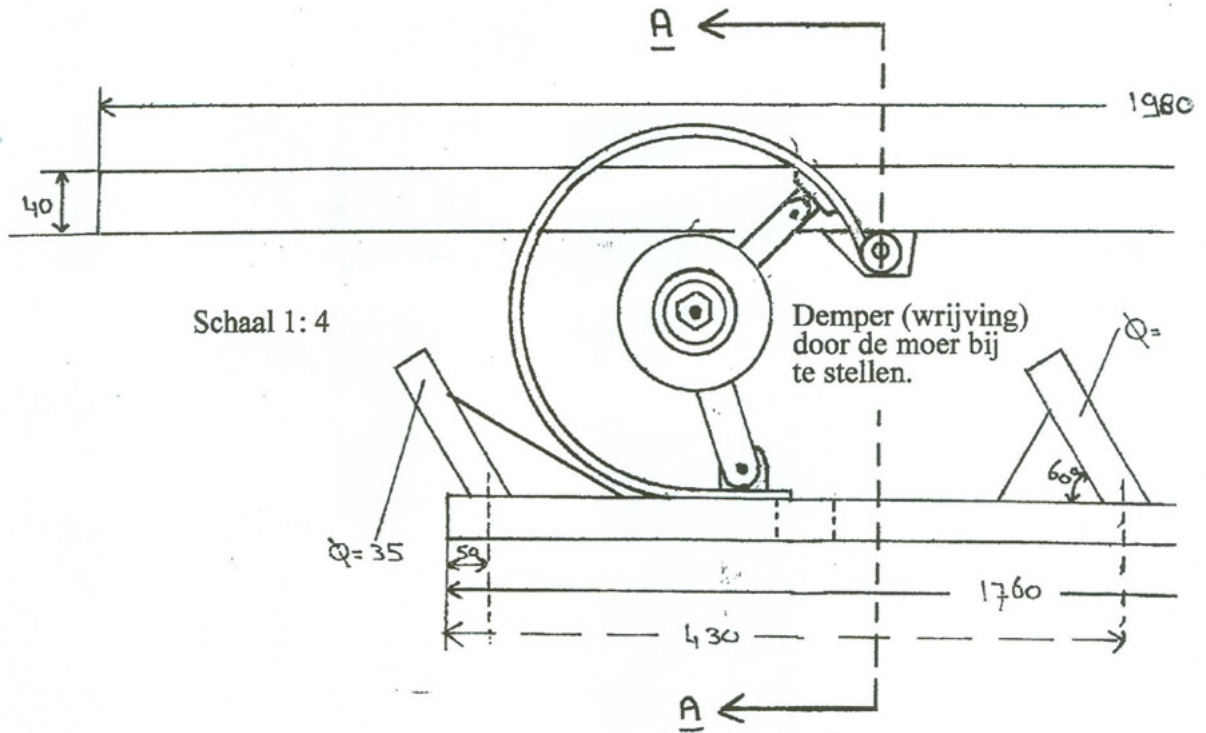
Foto 2: de jerrycanhouder en de rechter onderkant van het draagstel

Foto 3: de draagbaargoten. Let op de vergrendelingshaak in de ene goot

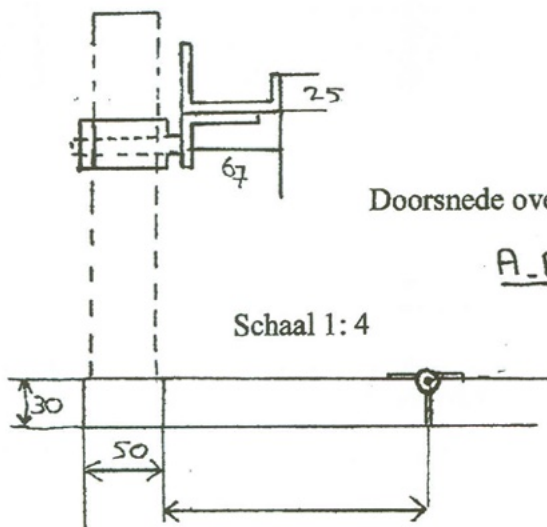
Foto 4: nogmaals het draagstel, gefotografeerd bij de Hist. Verzameling Geneeskundige Dienst.

(foto's 1 en 2: Kees Blijleven; foto's 3 en 4: Johan Groen.)

RIEMVIS DRAAGSTEL, voor ombouw van de "NEKAF" tot gewondentransporter

Bevestiging op de NEKAF door middel van een dwarssteun achter de voorstoelen en een draagframe. Zie tekening II

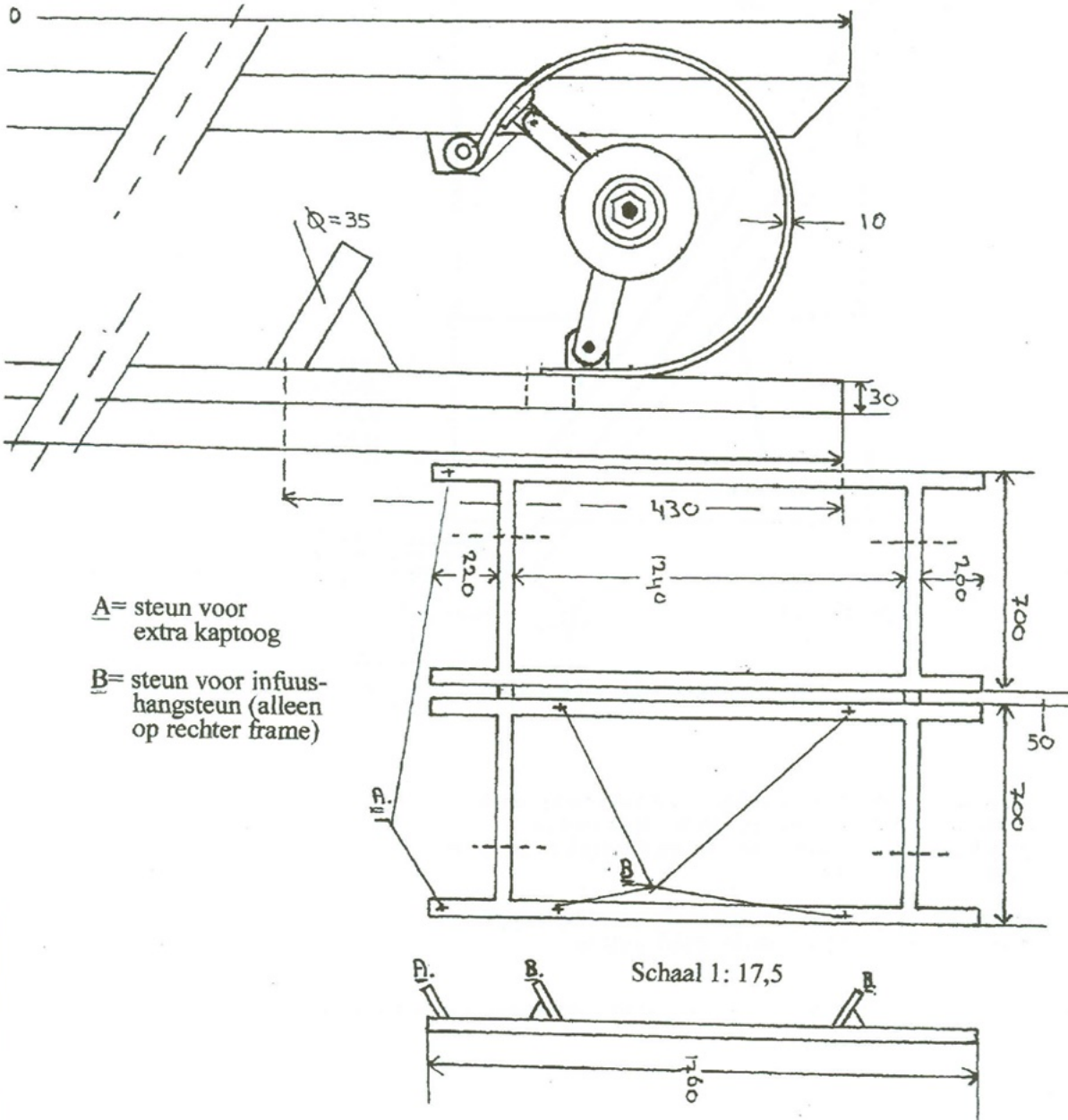
Let op het scharnierpunt in de tussenligger van het onderframe.

Onderframe geheel van profielen van 50 x 30 en overal geheel dicht.

Tekening I

Rijrichting →

In het midden van de twee verende steunen een demper. De glijgoot voor de brancard
Is aan de voorkant dicht en aan de achterkant open.

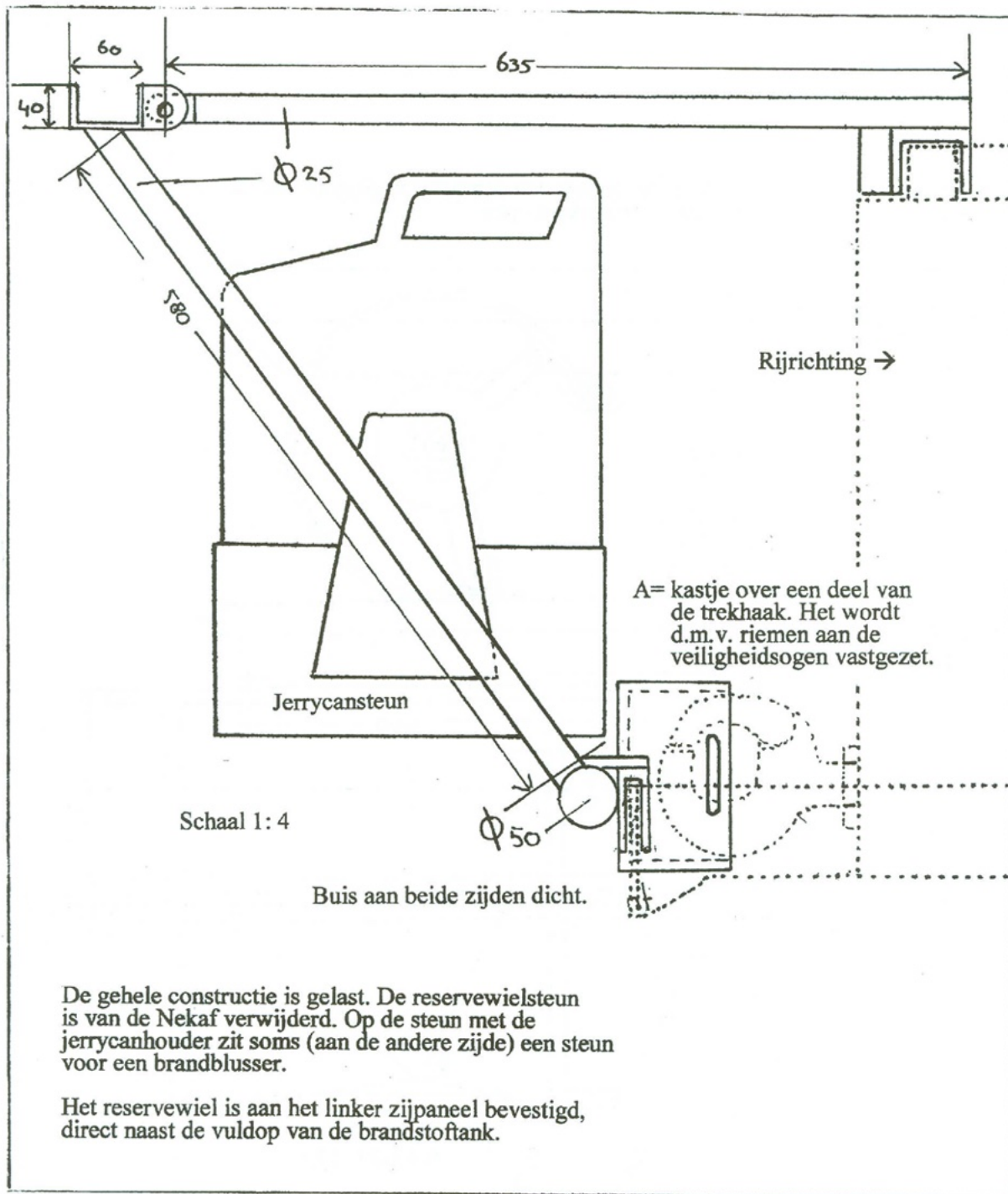

A = steun voor
extra kaptoog

B = steun voor infuus-
hangsteun (alleen
op rechter frame)

Schaal 1: 17,5

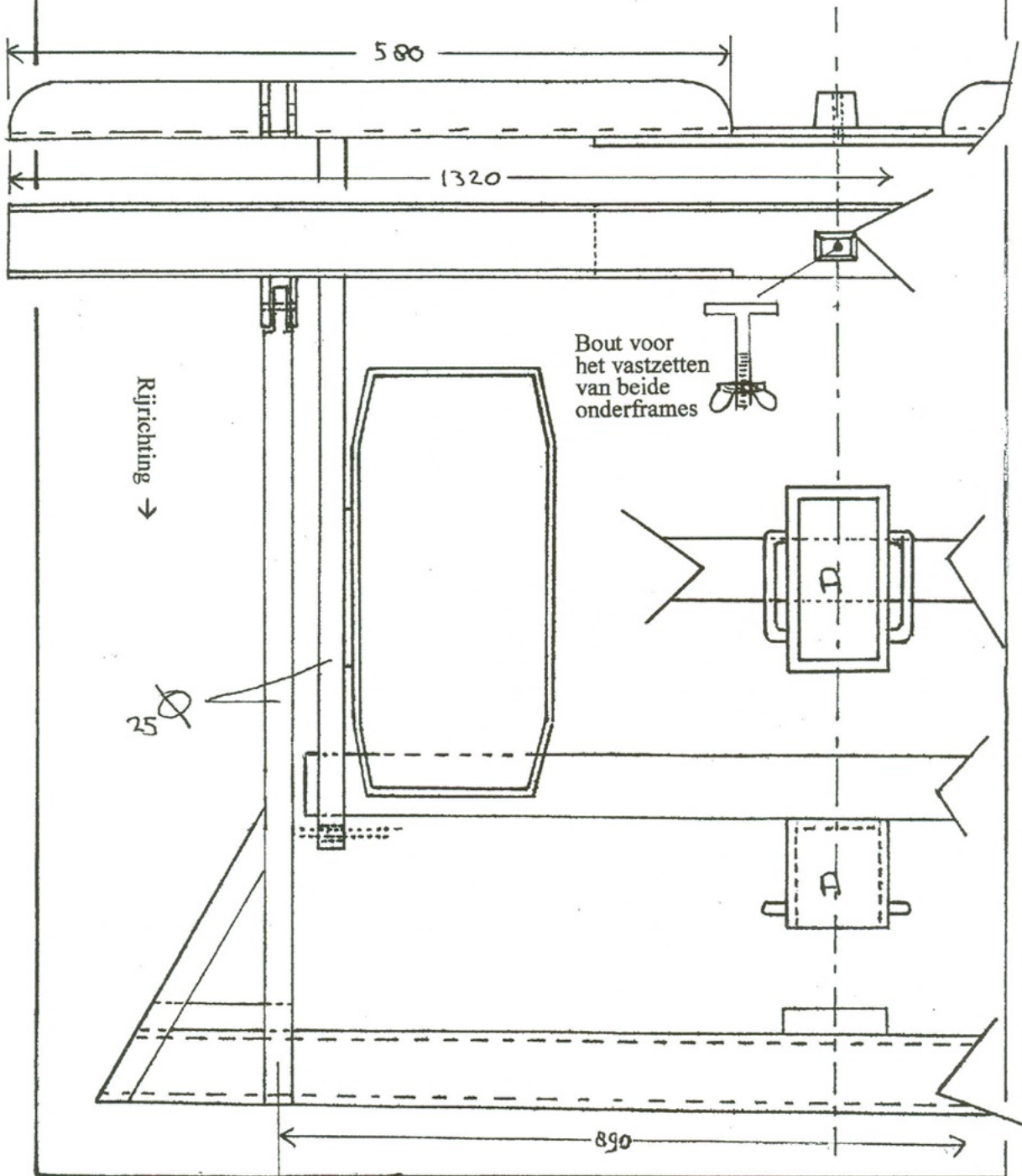
Maten in mm.

Oplossing: wat zijn M47's:

1 M47	4 M47	7 M47	10 M47
2 M47	5 M47	8 M41 Walker Bulldog	11 M41 Walker Bulldog
3 M47	6 M48 Patton	9 M47	12 M47

Achtersteun voor Riemvis draagstel

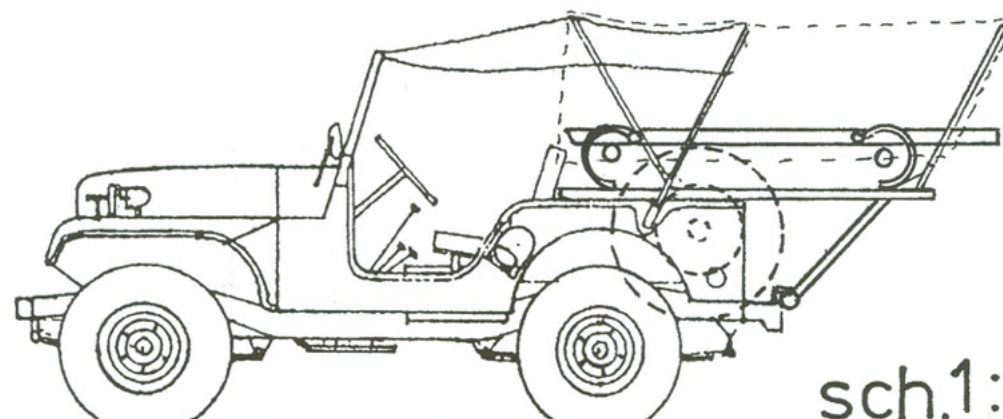

Bronnen:

- Historische Verzameling Geneeskundige Dienst
KL
Kpl Van Oudheusdenkazerne
Noodweg 37
1213 PW Hilversum
tel. 035-5774201

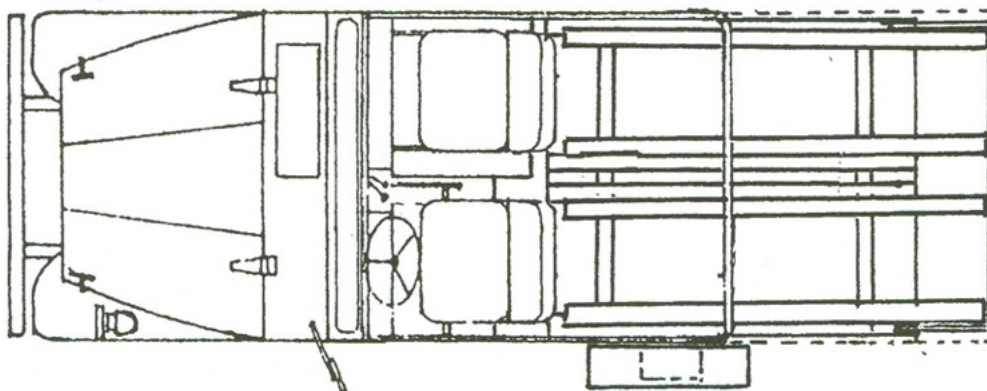
- Archief Wim den Dunnen
- Nederlandse Militaire Voertuigen
- Militaire transportvoertuigen in Nederland
- Four Wheel Drive (van Jeep tot Mercedes)
- Militaire voertuigen in de collectie van het Legermuseum.

JOHAN H. GROEN. ©

sch.1:35

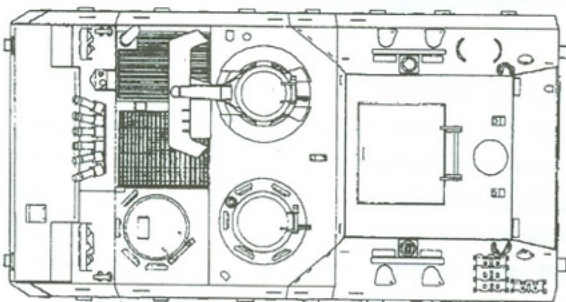
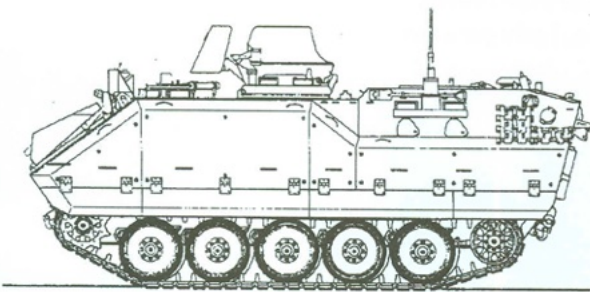
M38A1, NEKAF
Gewondentransporter.

Hoewel de **KIFV** (*Korean Infantry Fighting Vehicle*, de Zuidkoreaanse neef van onze **YPR765**) medio jaren tachtig van de vorige eeuw door het Zuidkoreaanse leger in gebruik werd genomen, werden de details van het voertuig pas een paar jaar daarna bekend gemaakt.

Het basisvoertuig is, in nauwe samenwerking met het bedrijf Food Machinery Corporation uit San Jose, USA en op basis van hun Armoured Infantry Fighting Vehicle (AIFV), ontwikkeld door de Special Products Division van het Zuidkoreaanse Daewoo Heavy Industries Ltd., in opdracht van het Zuidkoreaanse leger. Dit wenste een voertuig met een betere pantsering, mobiliteit en vuurkracht van de toen in gebruik zijnde voertuigen van de M113-serie.

De KIFV is het basisvoertuig. Het heeft een bemanning van drie personen (commandant, schutter, bestuurder) en biedt daarnaast ruimte aan negen volledig uitgeruste infanteristen, die via de neerklapbare laadklep in de achterwand in- en uitstijgen. De afmetingen zijn: lengte 5,486 m; breedte 2,846 m; hoogte 2,518 m.

De aandrijving wordt verzorgd door een Daewoo D2848M motor (een lokaal geproduceerde MAN V-8 280 pk turbodieselmotor), die gekoppeld is aan een Daewoo T-300 (eveneens lokaal geproduceerde Britse Self Changing Gears) transmissie. Met een gevechtsgewicht van 12.900 kg heeft de KIFV hiermee een gunstige kracht/gewicht verhouding van 21,7 pk/ton. De KIFV is overigens ook beschikbaar met de D2848T turbo-

aangedreven 350 pk dieselmotor, gekoppeld aan een Allison X-200-5D automatische transmissie, die een aanzienlijk betere kracht/gewicht verhouding oplevert alsmede een hogere maximum snelheid.

Het voertuig is volledig amfibisch. Het wordt in het water aangedreven door de rupsbanden, de maximum snelheid bedraagt dan 6 km/uur. Voordat het het water ingaat wordt de boegplaat omhoog gezet en worden de lenspompen ingeschakeld.

De bewapening van de KIFV bestaat uit een bovenpantser gemonteerd 12,7 mm M2 machinegeweer. Dit is wel in een rondom pantserschild geplaatst zodat de schutter enige bescherming heeft. Naast het luik van het troepencompartiment is een bevestigingspunt voor een M60 licht machinegeweer gemaakt. Op de boegplaat staat een rij van zes voorwaarts vurende rookbuswerpers. In de zijwanden van het troepencompartiment zitten enkele schietpoorten, zodat de inzittenden met hun persoonlijke wapens aan een gevecht kunnen deelnemen.

De romp is van een gelaste aluminium constructie, met een extra laag gelamineerde pantsering voor betere overlevingskansen op het slagveld.

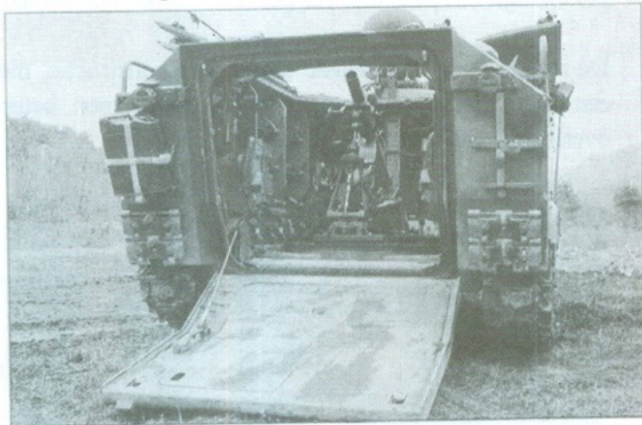

Het **20 mm luchtafweervoertuig** (SPAAG, Self Propelled Anti Aircraft Gun) is in essentie dezelfde KIFV, maar dan uitgerust met het 20 mm Vulcan luchtafweersysteem, dat eveneens door Daewoo wordt geproduceerd, onder licentie van General Electric. Het is een goed weer systeem. Het zesloops 20 mm kanon heeft een cyclische vuursnelheid van 3000 schoten per minuut. Het voertuig heeft een bemanning van vier personen, de romp is nagenoeg gelijk aan die van de basis KIFV, behalve dat het troepencompartiment geen schietpoorten heeft (zie foto op de volgende pagina.).

Het **mortiervoertuig** heeft een aangepast troepencompartiment en ook een aangepast dakluik. Het biedt ruimte aan een achterwaarts vurend 4,2 inch (107 mm) of een 81 mm mortier. Een grondplaat en een tweevoet voor de schietbuis worden meegevoerd zodat het wapen zonodig ook buiten het voertuig in stelling kan worden gebracht.

De uitvoering met het 107 mm mortier heeft een gevechtsgewicht van 13.200 kg en een bemanning van vijf personen. De 81 mm versie weegt 12.900 kg en heeft een bemanning van zeven personen.

Het **bergingsvoertuig** is een standaard KIFV met een op het dak gemonteerde hydraulische kraan waarmee motoren en andere componenten tot een gewicht van 3.500 kg kunnen worden getakeld. Achterin is een lier gemonteerd met een capaciteit van 20 ton. Het voertuig heeft dezelfde krachtbron als de standaard KIFV, maar desgewenst kan een zwaardere worden geïnstalleerd.

Begin jaren negentig werd ook een **TOW antitankversie** overwogen die bewapend zou worden met de Noorse Kvaerner-Eureka Armoured Launching Turret (ALT), welke twee TOW lanceerbuisen heeft. Deze toren was toen al in gebruik bij Noorwegen, Canada (beide met de M113 als basisvoertuig) en Zwitserland (op een MOWAG Piranha 6x6 voertuig). Als secundaire bewapening zou een 7,62 mm M60D machinegeweer worden geplaatst, het gevechtsgewicht zou rond de 14 ton worden.

De ontwikkeling van een **NBC-verkenningsvoertuig** maakte duidelijk dat Zuid Korea de dreiging van een aanval met chemische strijdmiddelen door Noord Korea serieus nam. Het voertuig is gebaseerd op een aangepast KIFV chassis met een verzwaarde aandrijving. Deze versie heeft geen schietpoorten in het troepencompartiment en de laadklep is vervangen door een enkele deur links in de achterwand.

De apparatuur om monsters te nemen is in de deur gemonteerd, links daarboven is een raam aangebracht. Het voertuig heeft een bemanning van vijf personen en beschikt over een volledige NBC-uitrusting, met o.a. een mass spectrometer (MM-1), apparatuur om monsters te analyseren, een NBC-overdruksysteem, een chemisch alarmsysteem, een detectie-eenheid voor radioactieve straling, een zuiveringseenheid, een weerobservatiesysteem en een NBC-markeerset.

Een destijds gepland **commandovoertuig** zou een verzwaarde aandrijving krijgen en een nieuwe romp, gelijk aan die van het M577 commandovoertuig. Wel zou de romp hoger worden zodat de commandostaf staande zijn werk kan doen. Het zou uitgebreide verbindingssystemen krijgen, een airconditioningssysteem en een NBC-overdruksysteem. De bemanning zou bestaan uit maximaal acht personen.

Sinds de ingebruikname van de eerste voertuigen in 1985 zijn er ruim duizend van de assemblagelijnen gekomen in de hierboven genoemde varianten. Behalve het Zuidkoreaanse leger heeft ook het Maleisische leger een aantal KIFV's in gebruik. De foto op de volgende pagina toont een van deze voertuigen van het Maleisische detachement dat in de jaren negentig deel uitmaakte van IFOR. Opvallend is dat de extra pantsering aan de zijwanden ontbreekt.

Voor de modelbouwers is er het 1:35 model dat Academy een paar jaar geleden uitbracht. Het is toch nog wel veel werk om hiervan een YPR765 te maken, dus als je er nog een in de kast hebt staan, waarom zou je er dan geen KIFV van maken?

Bronnen:

South Korean KIFV family detailed, Jane's Defence Weekly, 11 jan. 1992

Südkoreanischer Schützenpanzer KIFV, Soldat und Technik, okt. 1989
The Korean KIFV Infantry Fighting Vehicle, RAIDS, jan. 1996

Modeltoons by Duane J. Pfister

DE LANCIER MODELBOUW

SPECIALISTEN IN MILITAIRE
MODELLEN, FIGUREN EN
BOEKEN

Herenstraat 74
2802 KJ Gouda
Nederland

Tel: (0)182-528185
Fax: (0)182-584290
E-mail: delancier@zonnet.nl

DE VOLGENDE BOEKEN ZIJN BINNEN: Fedorowicz Schwere Pz. Abteilung 507, Allied-Axis deel 9 met detail actie foto's van de Mörser Karl, Hunnicutt US Armored Car, RZM Kursk deel I, Schiffer Wehrmacht camouflage uniformen, Schiffer US Rangers (kleur), AFV Modeller deel 10

KAGERO PHOTOSNIPER BOEKEN

Deze boekjes hebben zeer veel detailfoto's. De details zijn in kleur en genomen in de diverse musea. In alle boekjes zijn uitgebreide tekeningen afgedrukt van details e.d.

De Volgende delen zijn op voorraad:

Panzer IV Ausf. H/J, Sturmpanzer IV Brummbär, Panther Ausf. A/G, Sturmtiger, Flak auf SdKfz 7, SdKfz 124 Wespe, Tiger II Ausf. B, Jagdpanzer IV L/48, Marder III, Panzer II Ausf. C & Luchs, Sturmgeschütz III Ausf. G en PzKpfw IV vol I. **De deeltjes kosten per stuk Euro 21,80**

NIEUW IN ONS ASSORTIMENT

Het complete 1/35 militaire programma van **Gunze Sangyo**. Het betreft hier de plastic bouwdozen met veel uitproductie Dragon modellen, en de resin figuren. Gunze verf en **Mr.Surfacer 500 en 1000**, de super fine line markers etc. Verder zullen wij gaan voeren **Ink-Jet Decal Film**, om op de computer zelf decals te maken (nat).

MISSION MODELS ETCH-MATE

Van dit merk hebben wij de etchmate op voorraad. Dit is een vouwbankje van een wat groter formaat om photo-etchings te buigen. Zeer handig gereedschap om uit de voeten te kunnen met de overweldigende hoeveelheid PE op de markt. **De prijs van de Etchmate is Euro 70,00**

Van Royal Models en New Connection hebben wij een grote zending binnengekregen.

OSPREY BOEKEN

Master Terrain Modelling Class, een boek met een uitgebreide beschrijving over het modelleren van landschappen, bomen, planten etc. **Dit boek kost Euro 37,00**

Osprey Modelling Manuals, dit zijn boekjes waarin voertuigen in model behandeld worden. Veel kleurenfoto's van het updaten, airbrushen en afwerken e.d.

De volgende zijn op voorraad: M4 Sherman, Tiger I, T34/76/85, Panzer III. **Prijs per deel Euro 24,00**

AFV CLUB

US M3A3 Light tank Euro 37,00 - SdKfz 11/4 en SdKfz 11 Einheitskabine Euro 41,00 per stuk.

Waarschijnlijk zal bij het verschijnen van deze advertentie het volledige assortiment Friulmodel tracks binnen zijn!

WIJ ZIJN WEGENS VAKANTIE GESLOTEN VAN:

23 JULI TOT 13 AUGUSTUS